

INFORMACJA O STANIE

BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO

POWIATU PRZEMYSKIEGO ZA 2024 R.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	7
2. PROWADZENIE DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z ZAPOBIEGANIEM I ZWALCZANIEM CHORÓB ZAKAŻNYCH	8
2.1. STAN SANITARNY PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ	9
2.2. DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA REALIZOWANA PRZEZ PODMIOTY LECZNICZE UDZIELAJĄCE CAŁODOBOWYCH I STACJONARNYCH ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH	9
2.3. DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA REALIZOWANA PRZEZ PODMIOTY LECZNICZE UDZIELAJĄCE AMBULATORYJNYCH ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH.....	13
2.4. DZIAŁANIA W OBSZARZE SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH	16
2.4.1. STAN UODPORNIEŃ DZIECI POWIATU PRZEMYSKIEGO	16
2.4.2. NIEPOŻĄDANE ODCZYNY POSZCZEPIENNE	18
2.4.3. TRANSPORT PREPARATÓW SZCZEPIONKOWYCH, DYSTRYBUCJA, ZACHOWANIE ŁAŃCUCHA CHŁODNICZEGO	18
2.4.4. EGZEKUCJA SZCZEPIEŃ	19
2.5. ZAPOBIEGANIE ORAZ ZWALCZANIE ZAKAŻEŃ I CHORÓB ZAKAŻNYCH 20	
2.5.1. WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY	20
2.5.2. WIRUSOWE ZAKAŻENIA JELITOWE	20
Wykres 3. Wirusowe zakażenia jelitowe według czynnika etiologicznego w roku 2024 porównawczo do roku 2023.....	21
2.5.3. INNE BAKTERYJNE ZAKAŻENIA JELITOWE	23
2.5.4. SALMONELLOZA	23
2.5.5. ODRA, RÓŻYCZKA, POLIO.....	24
2.5.6. CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ	24
2.5.7. HIV, AIDS	25

2.5.8.	GRUŻLICA.....	25
2.5.9.	BORELIOZA Z LYME	26
2.5.10.	POKAŚANIA PRZEZ ZWIERZETA– WŚCIEKLIZNA.....	27
2.5.11.	OSPA WIETRZNA	29
2.5.12.	COVID-19.....	29
2.5.13.	GRYPA.....	31
2.5.14.	RSV- RESPIRATORY SYNCYTIAL VIRUS	32
2.5.15.	KRZTUSIEC.....	33
3.	NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	35
3.1.	OGÓLNA OCENA STANU SANITARNEGO NADZOROWANYCH OBIEKTÓW	36
3.2.	STAN SANITARNY ŚRODKÓW TRANSPORTU ŻYWNOŚCI	38
3.3.	JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH	38
3.4.	NADZÓR NAD OBROTEM GRZYBAMI PRZETWÓRSTWEM GRZYBÓW ORAZ ZATRUCIAMI GRZYBAMI	38
3.5.	SYSTEM WCZESNEGO OSTRZEGANIA O NIEBEZPIECZNEJ ŻYWNOŚCI I PASZACH– RASFF	39
3.6.	NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM SUPLEMENTÓW DIETY	39
3.7.	ZNAKOWANIE ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH.....	40
3.8.	JAKOŚĆ ZDROWOTNA MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ	41
3.9.	NADZÓR NAD ZAKŁADAMI ŻYWIENIA ZBIOROWEGO TYPU ZAMKNIĘTEGO W POWIECIE PRZEMYSKIM	41
3.9.1.	KONTROLA BLOKÓW ŻYWIENIA W SZPITALACH.....	42
3.9.2.	ŻYWIENIE DZIECI I MODZIEŻY W JEDNOSTKACH SYSTEMU OŚWIATY	42
3.9.3.	ŻYWIENIE W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ.....	43
3.10.	REALIZACJA DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNO – OŚWIATOWEJ W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA....	44

3.10.1.	PROFILAKTYKA I OŚWIATA W RAMACH IMPREZ PLENEROWYCH	
	44	
3.10.2.	PROFILAKTYKA I OŚWIATA W TRAKCIE SEZONU ZIMOWEGO...	44
4.	JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI	45
4.1.	OCENA JAKOŚCI WODY DOSTARCZANEJ PRZEZ WODOCIĄGI	45
4.1.1.	LEGIONELLA	46
4.1.2.	PŁYWALNIE	47
4.1.3.	KĄPIELISKA I MIEJSCA OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANE DO KĄPIELI	48
4.2.	STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	48
4.2.1.	ZAKŁADY FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE, TATUŻU, ODNOWY BIOLOGICZNEJ ORAZ ŚWIADCZĄCE ŁĄCZNIE POWYŻSZE USŁUGI	48
4.2.2.	OBIEKTY HOTELARSKIE – HOTELE, MOTELE, PENSJONATY, KEMPINGI, DOMY WYCIECZKOWE, SCHRONISKA MŁODZIEŻOWE, PENSJONATY, POLA BIWAKOWE I INNE OBIEKTY, W KTÓRYCH ŚWIADCZONE SĄ USŁUGI HOTELARSKIE	49
4.2.3.	DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ, PLACÓWKI ZAPEWNIAJĄCE CAŁODOBOWĄ OPIEKĘ, NOCLEGOWNIE I DOMY DLA BEZDOMNYCH, INNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POMOCY SPOŁECZNEJ	49
4.2.4.	DWORCE AUTOBUSOWE, DWORCE I STACJE KOLEJOWE, ŚRODKI TRANSPORTU	50
4.2.5.	CMENTARZE I DOMY POGRZEBOWE	50
4.2.6.	INNE OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	50
5.	NADZÓR NAD WARUNKAMI SANITARNO-HIGIENICZNYMI ŚRODOWISKA PRACY I CHEMIKALIAMI.....	51
5.1.	DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA W RAMACH BIEŻĄCEGO NADZORU SANITARNEGO OCHRONY ZDROWIA PRACOWNIKÓW PRZED SZKODLIWYMI I UCIAŹLIWYMI CZYNNIKAMI WYSTĘPUJĄCYMI W MIEJSCU PRACY.....	51
5.2.	OCENA WARUNKÓW PRACY I WYPEŁNIANIE PRZEZ PRACODAWCÓW OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z OCENY RYZYKA	

ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW NARAŻONYCH NA SUBSTANCJE RAKOTWÓRCZE LUB MUTAGENNE ZAWARTE W LEKACH CYTOSTATYCZNYCH	52
5.3. OCENA WARUNKÓW PRACY PODCZAS ZABEZPIECZANIA/USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST- NA PODSTAWIE KONTROLI PRZEPROWADZONYCH W 2024 ROKU	52
5.4. CHOROBY ZAWODOWE	52
5.5. DZIAŁANIA W ZAKRESIE BADAŃ I POMIARÓW CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA W ŚRODOWISKU PRACY	53
5.6. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA W RAMACH BIEŻĄCEGO NADZORU SANITARNEGO	53
5.6.1. PRODUKTU BIOBÓJCZE	53
5.6.2. SUBSTANCJE CHEMICZNE I ICH MIESZANINY	54
5.6.3. DETERGENTY	54
5.6.4. PREKURSORY NARKOTYKÓW KAT. 2 i 3	54
5.7. DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEGO POWIATOWEGO INSPEKTORA SANITARNEGO W PRZEMYŚLU W ZAKRESIE ZMNIEJSZANIA ZAGROŻEŃ ZDROWIA PUBLICZNEGO STWARZANYCH PRZE ŚRODKI ZASTĘPCZE I NOWE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE W 2024 R	55
5.7.1. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W OBSZARZE ZATRUĆ ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI LUB NOWYMI SUBSTANCJAMI PSYCHOAKTYWNYMI	55
5.7.2. OGRANICZENIE OBROTU I DOSTĘPNOŚCI ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH	56
6. NADZÓR NAD WARUNKAMI SANITARNYMI W PLACÓWKACH NAUCZANIA, WYCHOWANIA I WYPOCZYNKU	56
6.1. STAN SANITARNO-TECHNICZNY PLACÓWEK OŚWIATOWO- WYCHOWAWCZYCH	57
6.2. OCENA WARUNKÓW DO UTRZYMANIA HIGIENY OSOBISTEJ DZIECI I MŁODZIEŻY	57

6.3.	ERGONOMIA WYPOSAŻENIA PLACÓWEK DLA DZIECI I MŁODZIEŻY .	58
6.4.	ZAPEWNIENIA MIEJSCA NA PODRĘCZNIKI I PRZYBORY SZKOLNE I HIGIENICZNA OCENA ROZKŁADÓW ZAJĘĆ LEKCYJNYCH W PLACÓWKACH	58
6.5.	DZIAŁANIA KONTROLNE NA RZECZ ELIMINACJI RYZYKA ROZWOJU WAD POSTAWY	59
6.6.	WARUNKI DO PROWADZENIA ZAJĘĆ WYCHOWANIA FIZYCZNEGO ..	60
6.7.	WARUNKI SANITARNE ZORGANIZOWANYCH FORM WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY	61
6.8.	ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE	62
7.	DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA NA TERENIE POWIATU PRZEMYSKIEGO W ROKU 2024.....	63
7.1.	OGÓLNOPOLSKI PROGRAM „TRZYMAJ FORMĘ”	63
7.2.	PROGRAM „SKĄD SIĘ BIORĄ PRODUKTY EKOLOGICZNE?”	64
7.3.	PROGRAM „BIEG PO ZDROWIE”	65
7.4.	PROGRAM „CZyste Powietrze wokół nas”	65
7.5.	DNI ZDROWIA PSYCHICZNEGO– PAŹDZIERNIK 2024	66
7.6.	PROGRAM „ZAWSZE RAZEM”	66
7.8.	PROGRAM „ARS, CZYLI JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ”	67
7.9.	PROGRAM „ZNAMIE. ZNAM. JE!”	67
8.	AKCJE, KAMPANIE I INNE PRZEDSIĘWZIĘCIA PROZDROWOTNE.....	68
8.1.	KAMPANIA „COŚ WAS ŁĄCZY, ZRÓB TEST NA HIV”	68
8.2.	PROFILAKTYKA CHOROÓB ZAKAŻNYCH „SZCZEPIMY SIĘ”	68
8.3.	AKCJA „MYJĘ RĘCE, BO WIEM WIĘCEJ”	69
8.4.	AKCJA „PROBLEM WAGI CIĘŻKIEJ”	69
8.5.	ŚWIATOWY DZIEŃ ZDROWIA	70
8.6.	BEZPIECZNY WYPOCZYNEK DZIECI I MŁÓDZIEŻY- BEZPIECZNE WAKACJE, BEZPIECZNE FERIE	71

8.7.	KAMPANIA „EFSA”	73
8.8.	KAMPANIA „RZUĆ PALENIE RAZEM Z NAMI”	74
8.9.	KAMPANIA „WYŚCIG DO ZDROWIA”	76
9.	PROGRAMY LOKALNE.....	76
9.1.	PROGRAM „NIE PAL PRZY MNIE PROSZĘ”	76
9.2.	PROGRAM „ZNAJDŹWŁAŚCIWE ROZWIĄZANIE”	76
9.3.	PROGRAM „KLESZCZ MAŁY CZY DUŻY NIC DOBREGO NIE WRÓŻY”	77
9.4.	PROFILAKTYKA WŚCIEKLIZNY	77
9.5.	KOMUNIKACJA SPOŁECZNOŚCIOWA	78
10.	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	78
11.	PODSUMOWANIE.....	79

1. WSTĘP

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyśle kierując działalnością Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej Przemyśla w roku 2024 realizował zadania, określone w ustawie Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz stosownych przepisach prawa dotyczących wymagań sanitarno-przeciwepidemicznych. Głównymi kierunkami działań Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyśle w roku 2024 były:

- 1) Sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- 2) Sprawowanie nadzoru sanitarnego nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody w kąpieliskach, miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, w pływalniach oraz nad obiektami użyteczności publicznej, szczególnie nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą.
- 3) Eliminowanie zagrożeń stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne oraz sprawowanie nadzoru nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami, prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 oraz produktami kosmetycznymi.
- 4) Ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy poprzez nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy.
- 5) Sprawowanie nadzoru nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
- 6) Inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i monitorowanie działalności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
- 7) Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.
- 8) Wzmocnienie struktur i dostosowanie organizacji pracy do bardziej wydajnych i skutecznych działań.
- 9) Kształtowanie pozytywnego wizerunku Państwowej Inspekcji Sanitarnej w środkach masowego przekazu, w tym w mediach społecznościowych.

2. PROWADZENIE DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z ZAPOBIEGANIEM I ZWALCZANIEM CHOROÓB ZAKAŻNYCH

Działalność organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej skupiona była na realizacji działań w zakresie zwalczania chorób zakaźnych, oraz kontrolach podmiotów wykonujących działalność leczniczą. Oddział Epidemiologii sprawując bieżący nadzór sanitarny, prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną wykonuje swoje zadania w zakresie:

- nadzoru epidemiologicznego nad występowaniem **chorób zakaźnych** i zakażeń przy ścisłej współpracy z placówkami medycznymi, które mają obowiązek zgłaszania każdego przypadku podejrzenia lub rozpoznania danej choroby zakaźnej do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, podejmuje również działania mające na celu zapobieganie oraz zwalczanie zakażeń, chorób zakaźnych, zatruc pokarmowych, prowadzenie działań profilaktycznych i przeciwepidemicznych, przeprowadza dochodzenia epidemiologiczne oraz opracowuje ogniska epidemiczne w przypadku zgłoszenia podejrzenia lub rozpoznania zakażenia lub choroby zakaźnej oraz zgonu z powodu tych chorób lub po uzyskaniu dodatniego wyniku badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych oraz współpracuje z oddziałem oświaty zdrowotnej w zakresie szerzenia higieny oraz profilaktyki chorób zakaźnych,
- nadzoru nad **wykonawstwem szczepień ochronnych** poprzez monitorowanie realizacji obowiązującego schematu obowiązkowych szczepień dzieci i młodzieży oraz prowadzenie sprawozdawczości z zakresu szczepień ochronnych, a także nadzór nad dokumentacją dotyczącą szczepień ochronnych, gospodarką preparatami szczepionkowymi, nadzór nad zachowaniem łańcucha chłodniczego oraz warunkami sanitarno-higienicznymi punktów szczepień, nadzór nad niepożądanymi odczynami poszczepiennymi (NOP), prowadzi dystrybucję preparatów szczepionkowych do realizacji szczepień ochronnych dla punktów szczepień i współpracuje z oddziałem oświaty zdrowotnej w zakresie promocji szczepień ochronnych,
- nadzoru nad **warunkami higieniczno-sanitarnymi**, jakie powinny spełniać sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne w celu zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych, w szczególności w

zakresie prowadzenia procesów dekontaminacji (m.in. dezynfekcji, sterylizacji), nadzór nad podmiotami leczniczymi w zakresie podejmowanych przez nie działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie zakażeń, w tym zakażeń szpitalnych i sprawowanie nadzoru nad drobnoustrojami wielolekoopornymi (alarmowymi), współpracuje z oddziałem zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w sprawie wydawania ocen w przedmiocie spełnienia wymagań fachowych i sanitarnych, jakim powinny odpowiadać zakłady i miejsca, w których udzielane są świadczenia zdrowotne.

2.1. STAN SANITARNY PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

W roku 2024 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny sprawował nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinny spełniać pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w 52 podmiotach leczniczych na terenie powiatu przemyskiego, w tym w 2 placówkach lecznictwa zamkniętego.

Celem prowadzonych działań była ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Na ocenę warunków higieniczno-sanitarnych placówek wpływały:

- stwierdzony stan techniczny pomieszczeń i urządzeń,
- warunki zaopatrzenia w wodę, stan instalacji i urządzeń wodociągowych,
- sposób prowadzenia gospodarki odpadami medycznymi i komunalnymi,
- postępowanie z czystą i brudną bielizną,
- postępowanie ze zwłokami osób zmarłych w placówkach całodobowego udzielania świadczeń zdrowotnych.

2.2. DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA REALIZOWANA PRZEZ PODMIOTY LECZNICZE UDZIELAJĄCE CAŁODOBOWYCH I STACJONARNYCH ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

Wśród placówek lecznictwa zamkniętego na terenie powiatu przemyskiego w roku 2024 skontrolowano:

- Wojewódzki Szpital Psychiatryczny im. Eugeniusza Brzezińskiego w Żurawicy,

- Niepubliczny Zakład Opiekuńczo– Lecznicy „ZACISZE” w Winne Podbukowina.

Zakres kontroli obejmował przestrzeganie wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, odpowiednio do zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych, kontrola realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, kontrola przestrzegania przepisów dotyczących monitorowania zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych, kontrola postępowania z odpadami komunalnymi, bielizną szpitalną, gospodarki wodno-ściekowej, monitoring wentylacji oraz kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne środowiska pracy.

Wojewódzki Podkarpacki Szpital Psychiatryczny w Żurawicy realizuje całodobową opiekę nad pacjentami chorymi psychicznie, uzależnionymi od alkoholu i narkotyków. W roku 2024 przeprowadzono jedną kontrolę sanitarną obejmującą Oddział Psychiatryczny Ogólny I i Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych oraz jedną kontrolę interwencyjną na Oddziale Psychiatrycznym I i dwie kontrole sprawdzające wykonania nakazów z decyzji PPIS w Przemysłu obejmujące m.in. Izbę Przyjęć i Oddział Psychogeriatryczny.

Niepubliczny Zakład Opiekuńczo-Lecznicy „Zacisze” w Winne Podbukowina zapewnia całodobową opiekę i pielęgnację pacjentów, którzy nie wymagają hospitalizacji, ale nie są samodzielni ze względu na stan zdrowia. Udzielane są świadczenia zdrowotne w zakresie opiekuńczo-pielęgnacyjnym, leczenie długoterminowe, rehabilitacja i terapia zajęciowa. W zakładzie opiekuńczo-leczniczym przeprowadzono jedną kontrolę z zakresu przestrzegania przepisów sanitarno-higienicznych, postępowanie z odpadami medycznymi, postępowania z bielizną pościelową oraz w zakresie sterylizacji, dezynfekcji, przestrzegania obowiązujących procedur higienicznych, prowadzenia kontroli wewnętrznej. W zakresie zapobiegania szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych w szpitalu dokonano oceny systemu kontroli zakażeń szpitalnych. W Wojewódzkim Podkarpackim Szpitalu w Żurawicy działa Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych i Komitet Kontroli Zakażeń Szpitalnych. W Szpitalu są opracowane i stosowane procedury higieniczne, prowadzone są szkolenia personelu i kontrola wewnętrzna w zakresie poprawności, skuteczności stosowania procedur zapobiegania zakażeniom i szerzeniu się czynników alarmowych. Ocenę skuteczności działań przeprowadza się

na podstawie analizy zużycia preparatów dezynfekcyjnych do rąk, audytów w oddziałach w zakresie stanu higieniczno-sanitarnego i procedur sprzątania. W Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym prowadzona jest kontrola wewnętrzna w obszarze zapobiegania szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. Ostatnie raporty z kontroli wewnętrznej obejmowały wąski zakres kontroli dotyczący jedynie realizacji procedury mycia i dezynfekcji rąk oraz przygotowania ZOL pod kątem opieki nad pacjentem zakażonym/chorym z *Clostridioides difficile*. W związku z tym, zostały wydane zalecenia pokontrolne, aby w raporcie z kontroli wewnętrznej uwzględniać wszystkie obszary zapobiegania szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych dotyczące oceny prawidłowości i skuteczności: oceny ryzyka występowania zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych; monitorowania czynników alarmowych i zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w zakresie wykonywanych świadczeń; procedur zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym związanym z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym procedur dekontaminacji, stosowania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej, wykonywania badań laboratoryjnych, analizy lokalnej sytuacji epidemiologicznej, profilaktyki i terapii antybiotykowej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. Wydano także zalecenia dotyczące opracowania i wdrożenia procedury postępowania z pacjentem z chorobą zakaźną, zakażonym czynnikiem alarmowym.

W kontrolowanych podmiotach nie stosuje się narzędzi wielokrotnego użytku, stosowane są narzędzia i sprzęt jednorazowego użytku. Jałowe narzędzia i sprzęt jednorazowego użytku oraz preparaty lecznicze przechowywane są w przeznaczonych do tego celu zamykanych szafach i szufladach w gabinetach zabiegowych zabezpieczone przed kontaminacją, posiadały aktualny termin ważności. Podmioty zaopatrzone są w środki dezynfekcyjne do dezynfekcji sprzętu, powierzchni, sanitariatów i rąk, stosownie do rodzaju prowadzonej działalności. Przechowywanie preparatów stężonych środków dezynfekcyjnych odbywa się zgodnie z zaleceniami producenta. Podczas kontroli stwierdzono właściwy dobór środków dezynfekcyjnych, stężenia oraz sposobu dezynfekcji i przechowywania preparatów dezynfekcyjnych.

Podmioty udzielające całodobowych świadczeń zdrowotnych posiadają umowy na odbiór odpadów medycznych zawarte z wyspecjalizowanymi firmami posiadającymi stosowne zezwolenia na transport i unieszkodliwianie odpadów. Odpady medyczne magazynowane są w przeznaczonych do tego celu przenośnych urządzeniach chłodniczych. Segregacja odpadów odbywa się w miejscu wytwarzania do oznakowanych pojemników lub worków.

Zarówno szpital jak i ZOL zaopatrzone są w instalację wodociągową, instalację ciepłej i zimnej wody, instalację elektryczną, instalację grzewczą, kanalizację, wentylację grawitacyjną, wentylację mechaniczną oraz klimatyzację. Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg własny szpitala, a rezerwowym źródłem wody jest wodociąg Orzechowce. W przypadku ZOL-u podstawowym źródłem wody jest wodociąg Nienadowa. Obiekty zamkniętej opieki zdrowotnej zaopatrywane są w ciepłą wodę z własnych kotłowni. Nieczystości płynne odprowadzane są do gminnych sieci kanalizacyjnych.

Pranie białizny w obydwu podmiotach odbywa się na podstawie umowy z firmą zewnętrzną Park Energii Słonecznej Caritas ul. Kapitulna 1 w Przemyśle. Białizna brudna pakowana w worki foliowe odbierana jest z podmiotów przez pracowników firmy i transportowana do pralni, białizna czysta rozdzielana jest do magazynów białizny czystej na poszczególnych obiektach. Stan białizny dobry. Podmioty posiadają opracowane procedury postępowania z białizną brudną i czystą. W ZOL w związku z wydanymi wcześniej zaleceniami pokontrolnymi dotyczącymi przestrzegania zasad prania odzieży pacjentów w pralni podręcznej, przystosowano pomieszczenia pralni do obowiązujących przepisów, poprzez wydzielenie strefy czystej i brudnej.

W szpitalu psychiatrycznym wydano decyzję nakazującą poprawę stanu sanitarno-higienicznego kontrolowanych oddziałów i pomieszczeń oraz usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli. Dotyczyły one głównie złego stanu sanitarno-higienicznego ścian, sufitów podłóg, płytek ściennych, kaloryferów i wyposażenia (biurka, kozetki) w zakresie zapewnienia powierzchni gładkich zmywalnych, umożliwiających mycie i dezynfekcję. Wydane zostały również zalecenia pokontrolne dotyczące bieżącego utrzymania porządku i czystości w pomieszczeniach sanitarnych, utrzymania czystości kratki wentylacyjnych.

W Wojewódzkim Szpitalu Psychiatrycznym przeprowadzono również kontrolę interwencyjną w związku z interwencją złożoną telefonicznie dotyczącą

nieformalnego funkcjonowania „Palarni” w łazience na Odcinku Męskim w Oddziale Psychiatrycznym I, złego stanu sanitarnego łazienki dla pacjentów oraz nieprawidłowej dystrybucji napojów dla pacjentów z niezachowaniem zasad higienicznych. W trakcie kontroli sprawdzono szczegółowy sposób wydawania posiłków pacjentom oraz sposób dystrybucji napojów – nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, dotyczącymi stanu sanitarnego łazienki dla pacjentów i funkcjonowania palarni w oddziale, nałożono mandat karny oraz wydano decyzję nakazującą doprowadzić do odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego ściany i sufit w łazience dla pacjentów na Odcinku Męskim w Oddziale Psychiatrycznym I oraz wyłączyć z użycia nieformalną palarnię w pomieszczeniu łazienki. Ponadto wydano zalecenia pokontrolne aby utrzymywać w czystości powierzchnie, sprzęt i wyposażenie łazienek, sprzątać na bieżąco łazienkę dla pacjentów na odcinku męskim, wprowadzić zakaz palenia w łazience dla pacjentów, przestrzegać wydawania napojów tylko przez personel szpitala.

2.3. DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA REALIZOWANA PRZEZ PODMIOTY LECZNICZE UDZIELAJĄCE AMBULATORYJNYCH ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

W roku 2024 spośród 52 podmiotów lecznictwa otwartego na terenie powiatu przemyskiego skontrolowano 33 obiekty, przeprowadzono łącznie 45 kontroli sanitarnych. Kontrole przeprowadzono w NZOZ-ach, ambulatoriach lekarskich, gabinetach indywidualnej i grupowej praktyki lekarskiej, w tym praktykach stomatologicznych, w zespołach ratownictwa medycznego, zakładzie rehabilitacji leczniczej i w punktach szczepień.

Zakres kontroli nadzorowanych obiektów obejmował przestrzeganie wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, odpowiednio do zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych, kontrola realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (w zakresie sterylizacji, dezynfekcji, przestrzegania obowiązujących procedur higienicznych, prowadzenia kontroli wewnętrznej), gospodarka odpadami medycznymi i komunalnymi.

Zakłady opieki zdrowotnej lecznictwa otwartego w większości prowadziły kontrolę

wewnętrzną w obszarze zapobiegania szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz posiadały opracowane procedury higieniczne dotyczące m.in. dezynfekcji, sterylizacji sprzętu i powierzchni, mycia i dezynfekcji powierzchni dotykowych i bezdotykowych, postępowania z czystą i brudną bielizną, postępowania z odpadami medycznymi, postępowania po ekspozycji na materiał zakaźny. Procedury były podpisane przez kierownika podmiotu leczniczego, a personel został zapoznany z obowiązującymi procedurami. Podczas kontroli nieprawidłowości w zakresie procedur higienicznych i prowadzenia kontroli wewnętrznej stwierdzono w dwóch podmiotach, a dotyczyły one opracowania i wdrożenia procedur higienicznych, bieżącego uaktualniania procedur dotyczących mycia i dezynfekcji rąk, postępowania po ekspozycji, postępowania z odpadami medycznymi, postępowania z brudną bielizną. W dwóch przypadkach zostały wydane decyzje Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego nakazujące opracowanie i wdrożenie bądź uaktualnienie procedur. W jednym podmiocie wydano zalecenia pokontrolne dotyczące bieżącego aktualizowania procedur.

W obiektach, w których prowadzone są zabiegi sterylizacyjne prowadzona jest bieżąca kontrola skuteczności procesów sterylizacyjnych. Warunki mycia i dezynfekcji, przechowywania sprzętu wielokrotnego użytku oceniono pozytywnie. Sprzęt i materiały sterylne posiadały aktualny termin ważności i przechowywane były w wyznaczonych do tego celu zamykanych szufladach lub szafach. Kontrola procesu sterylizacji prowadzona była w formie dokumentacji cyklu, która zawierała wynik procesu sterylizacji (wskaźnik chemiczny i biologiczny). Podmioty wykonywały kontrole skuteczności procesu sterylizacji z zastosowaniem wskaźników biologicznych z częstotliwością raz w miesiącu. Stwierdzone naruszenia dotyczyły między innymi: braku kontroli biologicznej, sposobu prowadzenia kontroli chemicznej kontroli wsadu, kontroli parametrów fizycznych procesów sterylizacji, prawidłowego pakowania narzędzi w opakowania sterylizacyjne, przechowywania pakietów sterylnych w sposób zabezpieczający przed kontaminacją, oznakowania datami ważności i datami sterylizacji pakietów sterylnych, nieprawidłowej dekontaminacji końcówek stomatologicznych, braku archiwizacji testów z kontroli sterylizacji. W jednym przypadku została wydana decyzja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego nakazująca prowadzenie okresowej kontroli biologicznej skuteczności procesów sterylizacji. W 8 podmiotach wydano zalecenia pokontrolne dotyczące wykonywania dekontaminacji końcówek stomatologicznych, prowadzenia i

archiwizowania wyników kontroli chemicznej i fizycznej sterylizacji, prawidłowego pakowania i przechowywania pakietów sterylnych.

Roztwory robocze środków dezynfekcyjnych przygotowywane były na bieżąco przez personel, przechowywane w pojemnikach zaopatrzonych w sito pod przykryciem.

W większości podmiotów podczas kontroli stwierdzono właściwy dobór środków dezynfekcyjnych, stężenia oraz sposobu dezynfekcji. Uchybienia w tym zakresie stwierdzono w jednym podmiocie gdzie wydano zalecenia pokontrolne.

W każdym zakładzie opieki zdrowotnej lecznictwa otwartego bielizna przechowywana jest w wydzielonych miejscach z rozdzieleniem na bieliznę czystą i brudną. Bielizna prana jest we własnym zakresie lub w pralni z zachowaną barierą higieniczną. W zakresie dotyczącym postępowania z brudną bielizną nieprawidłowości nie stwierdzono.

Skontrolowane podmioty wykonujące działalność leczniczą zaopatrywane są w wodę głównie z wodociągów sieciowych, pozostających pod stałym nadzorem służb sanitarnych. Zaopatrzenie w ciepłą wodę zapewnione jest z miejscowych sieci komunalnych, własnych kotłowni lub elektrycznych podgrzewaczy. Punkty wodne wyposażone są w dozowniki na mydło oraz środek do dezynfekcji rąk, podajniki na ręcznik papierowy. W dwóch przypadkach wydano zalecenia aby w pomieszczeniach gospodarczych umożliwić pobieranie wody do wiader do celów porządkowych.

Podmioty lecznicze prowadzące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne posiadają umowy na odbiór odpadów medycznych zawarte z wyspecjalizowanymi firmami posiadającymi stosowne zezwolenia na transport i unieszkodliwianie odpadów.

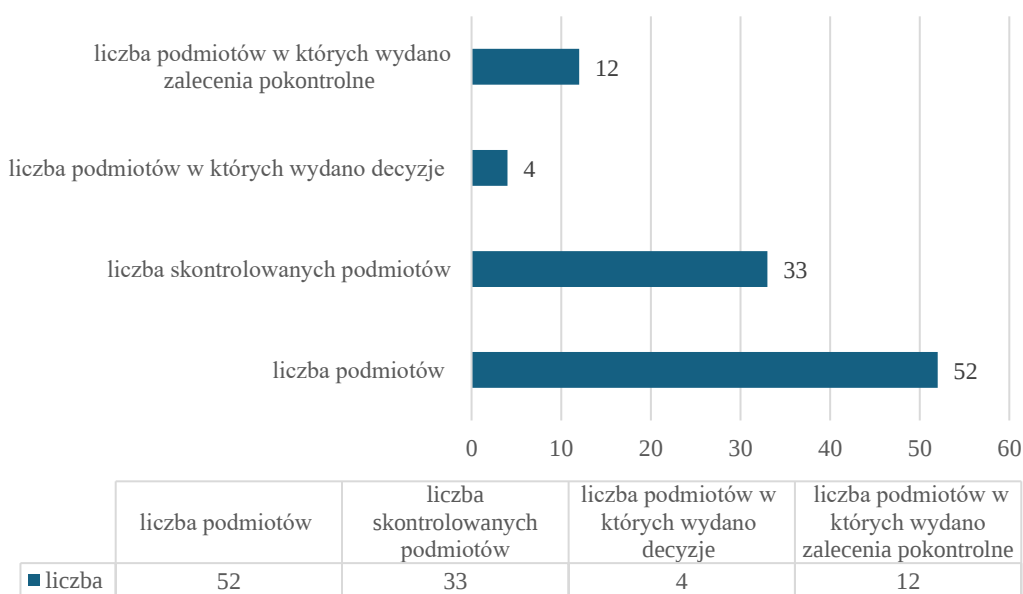
Odpady medyczne magazynowane są w przeznaczonych do tego celu przenośnych urządzeniach chłodniczych. Segregacja odpadów odbywa się w miejscu wytwarzania do oznakowanych pojemników lub worków. Podczas kontroli w 3 podmiotach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące: zapewnienia prawidłowego postępowania z odpadami medycznymi odnośnie przestrzegania terminu przekazywania odpadów do miejsca wstępnego magazynowania odpadów maksymalnie do 72 godzin od wytworzenia odpadów i udokumentowania sposobu prowadzenia gospodarki odpadami poprzez zawarcie umowy na odbiór i utylizację odpadów medycznych z wyspecjalizowaną firmą.

Stan sanitarny i porządkowy obiektów tej kategorii w zdecydowanej większości był dobry. Utrzymanie porządku w podmiotach prowadzone jest przez przeszkolonych

pracowników, osoby sprzątające zatrudnione przez podmioty lecznicze lub właścicieli praktyk lekarskich.

Łącznie spośród 33 skontrolowanych podmiotów w 15 stwierdzono uchybienia lub nieprawidłowości, z czego w 4 przypadkach zostały wydane decyzje z wyznaczonym terminem wykonania nakazów i w 12 podmiotach wydano zalecenia pokontrolne.

Wyżej wymienione obowiązki w większości zostały zrealizowane i ocenione podczas kontroli sprawdzających w roku 2024.

Wykres 1 Liczba podmiotów w stosunku do liczby podmiotów skontrolowanych oraz wydanych decyzji i zaleceń pokontrolnych w roku 2024.

2.4. DZIAŁANIA W OBSZARZE SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

2.4.1. STAN UODPORNIEŃ DZIECI POWIATU PRZEMYSKIEGO

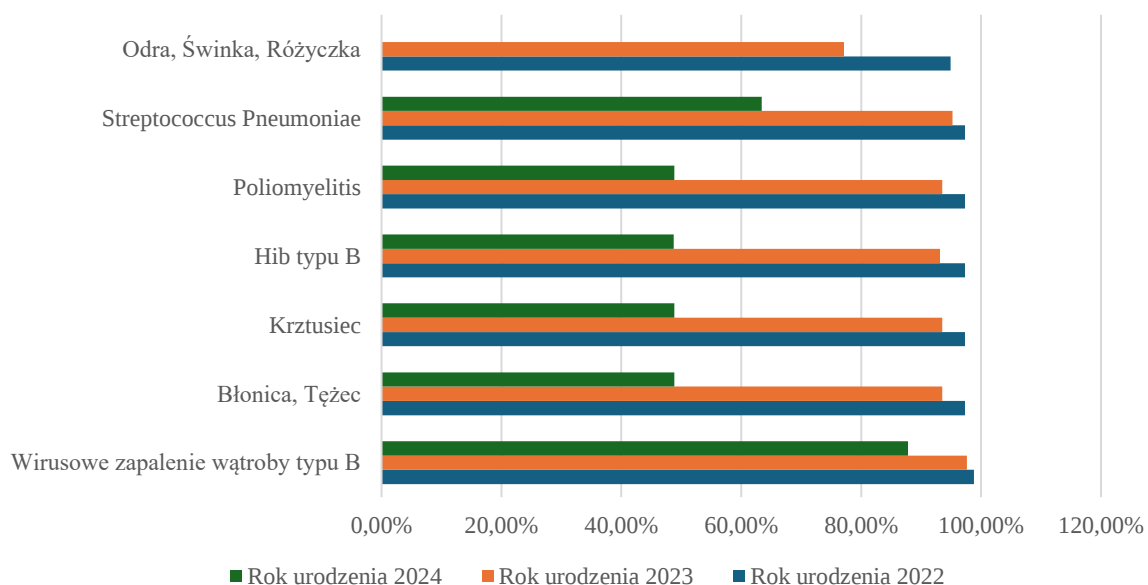
Obowiązkowe szczepienia ochronne prowadzone w ramach Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych są skuteczną i powszechnie społecznie akceptowalną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne, zarówno w wymiarze zapobiegania zachorowaniom u osoby poddanej szczepieniom ochronnym (prewencji indywidualnej), jak również kształtowania odporności całej populacji na zachorowania (prewencji zbiorowej). Warunkiem osiągnięcia odporności w skali populacji jest wysoki odsetek zaszczepionych osób (zwykle odporność populacyjną

osiąga się przy zaszczepieniu wysokiego odsetka populacji– tj. co najmniej ok 95%), co skutecznie zapobiega szerzeniu się zachorowań na choroby zakaźne populacji.

Tabela 1. Poniżej przedstawiono stan uodpornienia na terenie powiatu roczników objętych szczepieniem według kalendarza szczepień:

Stan zaszczepienia przeciwko:	Rok urodzenia 2022	Rok urodzenia 2023	Rok urodzenia 2024
Wirusowe zapalenie wątroby typu B	98,81 %	97,61 %	87,79%
Błonica, Tęžec	97,31 %	93,51 %	48,82 %
Krztusiec	97,31 %	93,51 %	48,82 %
Hib typu B	97,31%	93,17 %	48,72 %
Poliomyelitis	97,31 %	93,51%	48,82 %
Streptococcus Pneumoniae	97,31 %	95,22 %	63,39 %
Odra, Świnka, Różyczka	94,91 %	77,13 %	*

* dzieci w roczniku 2024 nie podlegają szczepieniom p/odrze, p/świnie, p/różyczce

Wykres 2. Stan uodpornienia trzech najmłodszych roczników objętych szczepieniem według kalendarza szczepień

Niższa wartość procentowa wykonanych szczepień ochronnych u dzieci z rocznika 2024 wynika z faktu, że tylko dzieci urodzone w pierwszym półroczu mogą być zaszczepione podstawowo przeciwko wybranym jednostkom chorobowym, natomiast dzieci urodzone w drugim półroczu nie osiągają wymaganego wieku do wykonania szczepień ochronnych.

2.4.2. NIEPOŻĄDANE ODCZYNY POSZCZEPIENNE

Preparaty szczepionkowe, tak jak każdy preparat stosowany w medycynie mogą powodować objawy niepożądane. Wystąpienie niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP) może wynikać z kilku czynników: samego preparatu, niewłaściwego sposobu podania, jak również stanu organizmu w momencie szczepienia oraz jego indywidualnych cech osobniczych. Większość ma łagodny przebieg i ustępuje w ciągu kilku dni. Zazwyczaj nie wymagają one interwencji lekarza i szczególnego leczenia. Poważne działania niepożądane po szczepieniach występują sporadycznie. Ponadto w przypadku wszystkich obecnie stosowanych szczepionek ryzyko wystąpienia poważnego Niepożądanego Odczynu Poszczepiennego jest wielokrotnie mniejsze niż ryzyko i konsekwencje wynikające z zachorowania na chorobę zakaźną, przed którą chroni szczepienie.

W roku 2024 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyśle zgłoszono 6 przypadków NOP z powiatu przemyskiego. 5 zgłoszonych przypadków NOP została sklasyfikowana jako NOP-y łagodne, 1 zgłoszony przypadek NOP został sklasyfikowany jako NOP poważny. W 2024 r. nie zgłoszono żadnych Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych po podaniu szczepionki przeciw COVID-19 z terenu powiatu przemyskiego.

2.4.3. TRANSPORT PREPARATÓW SZCZEPIONKOWYCH, DYSTRYBUCJA, ZACHOWANIE ŁAŃCUCHA CHŁODNICZEGO

O skuteczności szczepienia decydują między innymi prawidłowe warunki transportu szczepionek i ich przechowywania. Ważne jest zapewnienie stałej temperatury w przedziale od +2°C do +8°C. Duże znaczenie dla prawidłowego przechowywania szczepionek ma także stan techniczny urządzeń chłodniczych przeznaczonych do

przechowywania szczepionek. Urządzenia chłodnicze placówek leczniczych świadczących szczepienia ochronne zlokalizowanych na terenie miasta Przemyśl wyposażone są w termometry oraz sprzęt zapewniający całodobowy monitoring temperatury z funkcją powiadomienia SMS w przypadku przekroczenia progów alarmowych bądź utraty zasilania. W nadzorowanych 15 podmiotach zlokalizowanych na terenie powiatu, realizujących szczepienia ochronne u dzieci, młodzieży i osób dorosłych przeprowadzono łącznie 14 planowych kontroli. W jednej kontrolowanej placówce stwierdzono nieprawidłowości oraz wydano decyzję o ustaleniu opłaty za czynności kontrolne. Nieprawidłowości dotyczyły przerywania łańcucha chłodniczego w urządzeniu służącym do przechowywania preparatów szczepionkowych.

W większości kontrolowanych placówek wydano zalecenia dotyczące wykonania zaległych szczepień w poszczególnych rocznikach zgodnie z schematem szczepień dzieci i młodzieży, a także planem szczepień na dany rok. Ponadto zalecono przechowywanie oraz dystrybuowanie preparatów szczepionkowych zgodnie z obowiązującymi przepisami, zaleceniami producenta, Kartami Charakterystyki Produktów Leczniczych oraz wdrożonymi procedurami, a także monitorowanie na bieżąco warunków przechowywania produktów immunologicznych w celu zachowania ich trwałości i zapobieżenia zmniejszeniu ich skuteczności a w przypadku opuszczenia „zimnego łańcucha chłodniczego” wstrzymanie w obrocie takich preparatów oraz powiadomienie PSSE w Przemyślu. Zalecenia dotyczyły również rzetelnego prowadzenia dokumentacji medycznej z zakresu szczepień ochronnych oraz wypełniania obowiązku zgłaszania osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych w kwartalnym raporcie o przypadkach niewykonania szczepień ochronnych.

2.4.4. EGZEKUCJA SZCZEPIEŃ

W ramach nadzoru nad szczepieniami prowadzone są postępowania administracyjne wobec rodziców/opiekunów prawnych uchylających się od obowiązku poddania dzieci szczepieniom ochronnym. W roku 2024 punkty szczepień znajdujące się na terenie powiatu przemyskiego zgłosiły **75** przypadków uchylania się od obowiązkowych szczepień ochronnych. Każdorazowo, wobec wszystkich zgłoszonych do PPIS w Przemyślu osób, prowadzone były tzw. „działania miękkie”, polegające na wezwaniu do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w

Przemysłu rodziców/opiekunów prawnych uchylających się od obowiązku szczepień celem przeprowadzenia rozmowy lub pisemnie informowano rodziców o korzyściach wynikających ze szczepień oraz o skutkach zdrowotnych i prawnych przy uchylaniu się od tego obowiązku, w celu zwiększenia ich świadomości na temat szczepień.

W 2024 roku w wyniku „działań miękkich” lub prowadzonego postępowania administracyjnego, łącznie zaszczepiono **13** dzieci, których rodzice zostali zgłoszeni do PSSE w Przemyśle jako osoby uchylające się od obowiązkowych szczepień ochronnych.

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyśle wystosował: **79** wezwań do stawiennictwa w PSSE w Przemyśle, przeprowadzono w związku z tym **16** rozmów z rodzicami/opiekunami prawnymi, wystosowano **77** wezwań do stawiennictwa w punkcie szczepień celem poddania dziecka obowiązkowym szczepieniom ochronnym, **50** upomnień zawierających wezwania do wykonania obowiązku szczepień z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej, **32** „Wnioski o wszczęcie egzekucji administracyjnej” wraz z tytułami wykonawczymi oraz wystosowano **12** „Postanowień” w sprawie rozpoznania zarzutów w sprawie postępowania egzekucyjnego wszczętego tytułem wykonawczym- oddalające zarzuty.

2.5. ZAPOBIEGANIE ORAZ ZWALCZANIE ZAKAŻEŃ I CHOROÓB ZAKAŻNYCH

2.5.1. WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY

W roku 2024 r. zanotowano na terenie powiatu przemyskiego **2** przypadki zachorowania na Wirusowe Zapalenie Wątroby typu B przewlekłe i **1** przypadek zachorowania na Przewlekłe Wirusowe Zapalenie Wątroby typu C. Chorowały osoby dorosłe, które nie były hospitalizowane. Jak wynika z przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych do zakażenia wirusami HBV i HCV mogło dojść wskutek zabiegów medycznych z przerwaniem ciągłości tkanek, w tym zabiegów stomatologicznych, operacyjnych lub mniejszych zabiegów chirurgicznych. Zachorowań na WZW A w roku 2024 nie zanotowano.

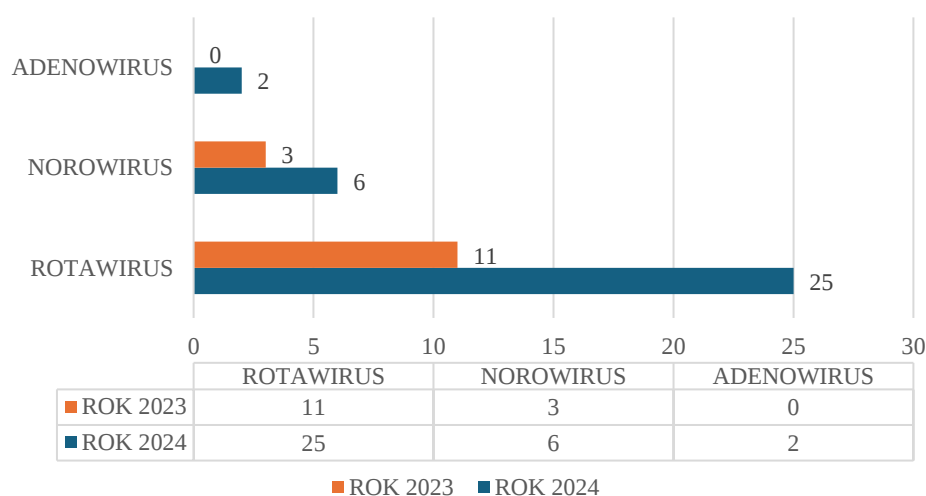
2.5.2. WIRUSOWE ZAKAŻENIA JELITOWE

Na terenie powiatu przemyskiego na wirusowe zakażenia jelitowe w roku 2024 zachorowało 70 osób, z czego 33 osoby były hospitalizowane, w tym 10 dzieci w

wieku do lat 2. W 2024 r. zanotowano 25 przypadków zakażeń wywołanych przez rotawirusy, 6 przypadków zakażenia wywołanego przez norowirusy, 2 przypadki zakażeń wywołanych przez adenowirusy oraz 37 przypadków gdzie nie określono czynnika chorobotwórczego.

Tabela 2 Wirusowe zakażenia jelitowe w roku 2024 według czynnika etiologicznego porównawczo do roku 2023.

Liczba zachorowań	ROTAWIRUS	NOROWIRUS	ADENOWIRUS
ROK 2024	25	6	2
ROK 2023	11	3	0

Wykres 3. Wirusowe zakażenia jelitowe według czynnika etiologicznego w roku 2024 porównawczo do roku 2023

Zakażenia jelitowe przenoszone są głównie drogą pokarmową, powodują wymioty i biegunkę. Rotawirusy są najczęstszą przyczyną ostrej biegunki u dzieci. Przyczyną infekcji rotawirusowej może być bezpośredni kontakt z osobą zakażoną, kontakt z wydzielinami i wydaliniami zawierającymi wirusa, dotykane zanieczyszczonych powierzchni, brak prawidłowej higieny, obecność wirusa w powietrzu (suche fragmenty wydaliny osoby zakażonej) oraz zakażenie szpitalne w czasie hospitalizacji.

Choroba może przybierać formę bezobjawową, łagodną i ostrą. U większości chorych choroba przebiega z objawami infekcji dróg oddechowych. Bardzo często dochodzi do odwodnienia organizmu.

Zakażenia norowirusowe są szczególnie groźne w przypadku niemowląt i młodszych dzieci, osób osłabionych innymi chorobami oraz osób w starszym wieku.

Rozprzestrzeniają się bardzo szybko i łatwo, a do zakażenia wystarczy śladowa ilość materiału zakaźnego. Najczęstsze objawy zakażenia norowirusem to wymioty, wodnista biegunka, nudności, bóle brzucha oraz gorączka.

Pod koniec 2024 roku na terenie powiatu przemyskiego wystąpiło 1 ognisko wirusowego zakażenia pokarmowego o nieustalonej etiologii w Wojewódzkim Podkarpackim Szpitalu Psychiatrycznym w Żurawicy w 2 oddziałach szpitala. Objawy chorobowe wystąpiły u pacjentów i osób z personelu. Były to: biegunka, wymioty, nudności, dreszcze, gorączka i bóle brzucha. Pracownicy PSSE w Przemyśle dostarczyli do oddziału szpitalnego wymazówki i pojemniki na kał w kierunku badań wirusowych: rotawirusa, norowirusa i adenowirusa oraz bakterii *Salmonella* i *Shigella* w celu pobrania badań od osób chorych i narażonych. Badania zostały przeprowadzone przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną Laboratorium Diagnostyki Medycznej w Rzeszowie i Pracownię w Przemyśle. Nie ustalono czynnika etiologicznego ogniska zakażenia– wyniki badań dały wynik ujemny. W ramach prowadzonego dochodzenia epidemiologicznego mającego na celu ustalić przyczyny i źródło zakażenia w oddziale szpitalnym, oprócz badań laboratoryjnych w kierunku czynnika wirusowego i bakteryjnego, przeprowadzono kontrolę sanitarną bloku żywieniowego i pobrano wymazy czystościowe z kuchni oddziałowej i kuchni głównej w kierunku obecności *Salmonella* spp., *Enterobacteriaceae*, *Escherichia coli*. Nie stwierdzono obecności patogenów chorobotwórczych.

W toku przeprowadzonego dochodzenia epidemiologicznego ustalono, że zachorowało łącznie 28 pacjentów oraz 14 osób z personelu. Badania kału w kierunku patogenów wirusowych wykonano u 5 pacjentów i 14 osób z personelu, badania w kierunku *Salmonella*, *Shigella* wykonano u 6 pacjentów i 20 osób z personelu (badania trzykrotne).

2.5.3. INNE BAKERYJNE ZAKAŻENIA JELITOWE

W roku 2024 zachorowało 26 osób, w tym 1 dziecko do lat 2. Większość osób była hospitalizowana. Testy laboratoryjne wykonane u osób chorych potwierdziły campylobacter jejuni/coli, clostridium difficile, E.coli. Głównym objawem zakażenia clostroides difficile jest wodnista biegunka zwykle bez domieszki krwi, której towarzyszyć mogą wzdęcia, kurczowe bóle brzucha, gorączka, pojawiające się w trakcie lub po zakończeniu antybiotykoterapii. Przebieg choroby może być łagodny lub ciężki i wymagać leczenia w szpitalu.

Kampylobakterioza to choroba wywoływana przez bakterie z rodzaju Campylobacter, z których najbardziej chorobotwórczy jest Campylobacter jejuni. Są to mikroorganizmy żyjące w przewodzie pokarmowym zwierząt rzeźnych: bydła, świń, drobiu. Może też występować u zwierząt domowych, zasadniczo nie powodując u nich objawów chorobowych. Objawy są niespecyficzne i grypopodobne. Należą do nich: gorączka, bóle mięśni, bóle głowy, bóle stawów, następnie pojawiają się nudności i wymioty, oraz biegunka często z domieszką krwi.

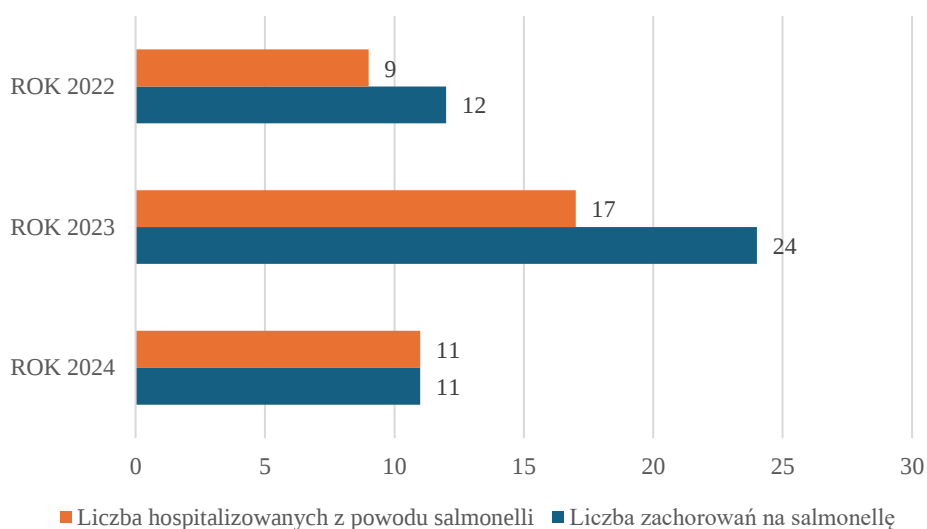
2.5.4. SALMONELLOZA

W 2024 roku zanotowano mniejszą niż w roku 2023 liczbę zachorowań na zatrucia pokarmowe Salmonellą. Chorobę potwierdzono u **11** osób, wszyscy chorzy byli hospitalizowani. Przyczyną zachorowań mogło być spożycie zakażonej żywności, w tym mięsa drobiowego lub jajek. Do zakażenia mogło dojść także wskutek przeniesienia zakażenia przez nosiciela salmonelli mieszkającego we wspólnym gospodarstwie domowym i brak właściwej higieny rąk.

Tabela 3. Liczba zachorowań i hospitalizacji w roku 2024 z powodu salmonellozy porównawczo do roku 2023 i 2022 w powiecie przemyskim.

Liczba zachorowań	Liczba zachorowań na salmonellę	Liczba hospitalizowanych z powodu salmonelli
ROK 2024	11	11
ROK 2023	24	17

ROK 2022	12	9
----------	----	---

Wykres 4. Liczba zachorowań i hospitalizacji w roku 2024 z powodu salmonellozy porównawczo do roku 2023 i 2022 na terenie powiatu przemyskiego.

W powiecie przemyskim zanotowano 3 ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego wywołanego *Salmonellą*. były to małe ogniska rodzinne. U wszystkich osób chorych i osób ze styczności zostały wykonane badania kontrolne, mające na celu wykluczenie nosicielstwa *salmonelli*.

2.5.5. ODRA, RÓŻYCZKA, POLIO

Na terenie powiatu przemyskiego nie odnotowano zachorowań na odrę oraz przypadków ostrego porażenia wiotkiego u dzieci w wieku od 0-14 lat i poliomyelitis. Został zgłoszony 1 przypadek zachorowania na różyczkę rozpoznany na podstawie objawów klinicznych, nie potwierdzony badaniami laboratoryjnymi.

2.5.6. CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ

W roku 2024 na terenie powiatu przemyskiego zgłoszono 1 przypadek zachorowania na Rzeżączkę, 3 przypadki Kiły wczesnej i 1 przypadek Kiły nieokreślonej. Innych chorób przenoszonych drogą płciową wywołanych przez *Chlamydie*, *ziarnicy wenerycznej* nie zarejestrowano.

2.5.7. HIV, AIDS

Zarejestrowano 2 przypadki nowo wykrytych zakażeń HIV, natomiast nie zgłoszono zachorowania na AIDS.

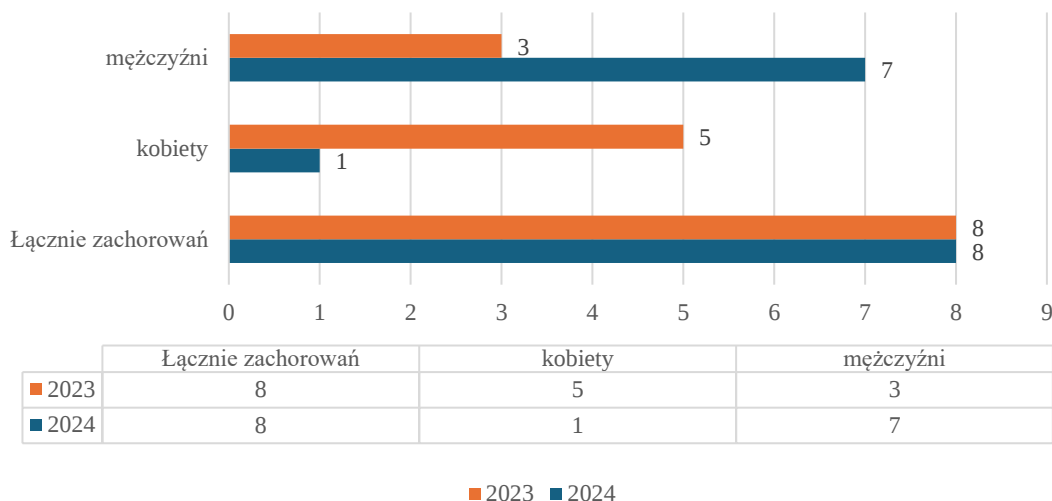
2.5.8. GRUŻLICA

Gruźlica jest chorobą bakteryjną wywołaną przez bakterie tlenowe– *Mycobacterium Tuberculosis*. Jest chorobą wielonarządową atakuje wszystkie narządy organizmu jednak w ponad 90% przypadków dotyczy płuc, zaś w 10% przypadkach rozwija się jako gruźlica innych narządów (opłucnej, węzłów chłonnych, układu moczowo – płciowego i układu kostno-stawowego). Choroba najczęściej przenosi się drogą kropelkową, źródłem zakażenia są przede wszystkim chorzy, którzy wydają prątki podczas kaszlu, kichania, a nawet śmiechu czy mówienia.

W powiecie przemyskim w roku 2024 w porównaniu z rokiem 2023 liczba zachorowań na gruźlicę pozostała na takim samym poziomie. Zarejestrowano ogółem 8 zachorowań na gruźlicę w roku 2024 potwierdzone przypadki odnotowano u 4 mężczyzn i 1 kobiety, natomiast 3 przypadki to zachorowania na gruźlicę poza płucną. W roku 2023 potwierdzono ogółem 8 zachorowań na gruźlicę z czego 3 przypadki to zachorowania u mężczyzn, a 5 przypadków to gruźlica u kobiet. Ogółem w roku 2024 w Powiecie Przemyskim nadzorem objęto 9 osób ze styczności z chorym na gruźlicę płuc w okresie prątkowania. Nie odnotowano zachorowań u dzieci oraz zgonów z powodu gruźlicy.

Tabela 4. Liczba zachorowań na gruźlicę z podziałem na płeć porównawczo w roku 2024 do roku 2023

Rok	Płeć	Liczba zachorowań na gruźlicę
2023	kobiety	5
	mężczyźni	3
2024	kobiety	1
	mężczyźni	7

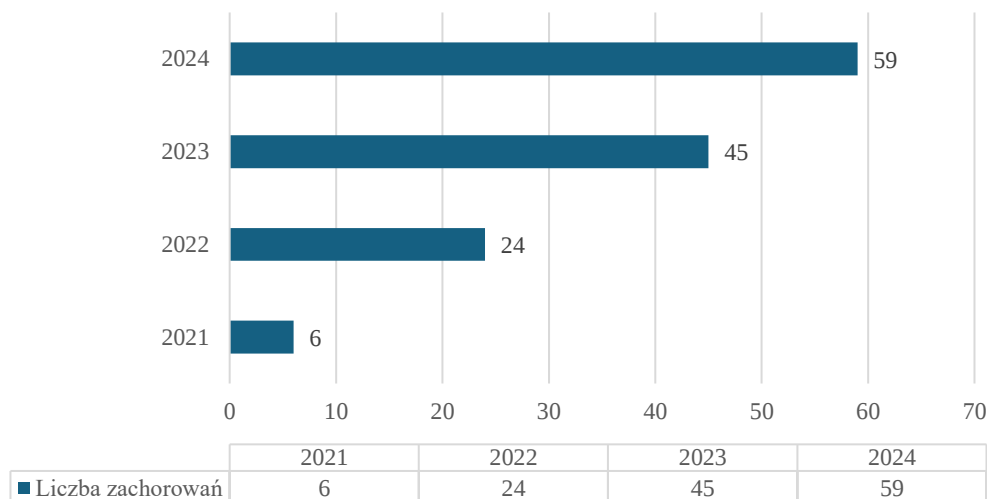

Wykres 5. Liczba zachorowań na gruźlicę z podziałem na płeć roku 2024 porównawczo do roku 2023

Na podstawie powyższych danych można wnioskować, że w roku 2024 na terenie powiatu przemyskiego zachorowania na gruźlicę utrzymywały się na tym samym poziomie co w roku ubiegłym. W roku 2024 częściej chorowali mężczyźni, jeden przypadek gruźlicy potwierdzono u kobiety. Wszyscy chorzy, zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami, byli hospitalizowani.

2.5.9. BORELIOZA Z LYME

W roku 2024 odnotowano znaczny wzrost zachorowań na Boreliozę w stosunku do roku 2023. Wykazano 59 potwierdzonych przypadków zachorowań na boreliozę, przeważająca liczba chorych to osoby z grupy ryzyka: działkowcy, rolnicy, leśnicy, osoby pracujące w lasach. Wśród zgłoszonych przypadków dominowała postać skórna boreliozy, gdzie głównym objawem chorobowym jest rumień wędrujący, jest pierwszym objawem po ukąszeniu przez kleszcza, potwierdzającym rozpoznanie boreliozy. Odnotowano również postać stawową charakteryzującą się nawracającymi zapaleniami stawów, obrzękami, bólami stawów, co zostało potwierdzone wynikami badań laboratoryjnych.

Wykres 6. Liczba zachorowań na boreliozę w latach 2021-2024

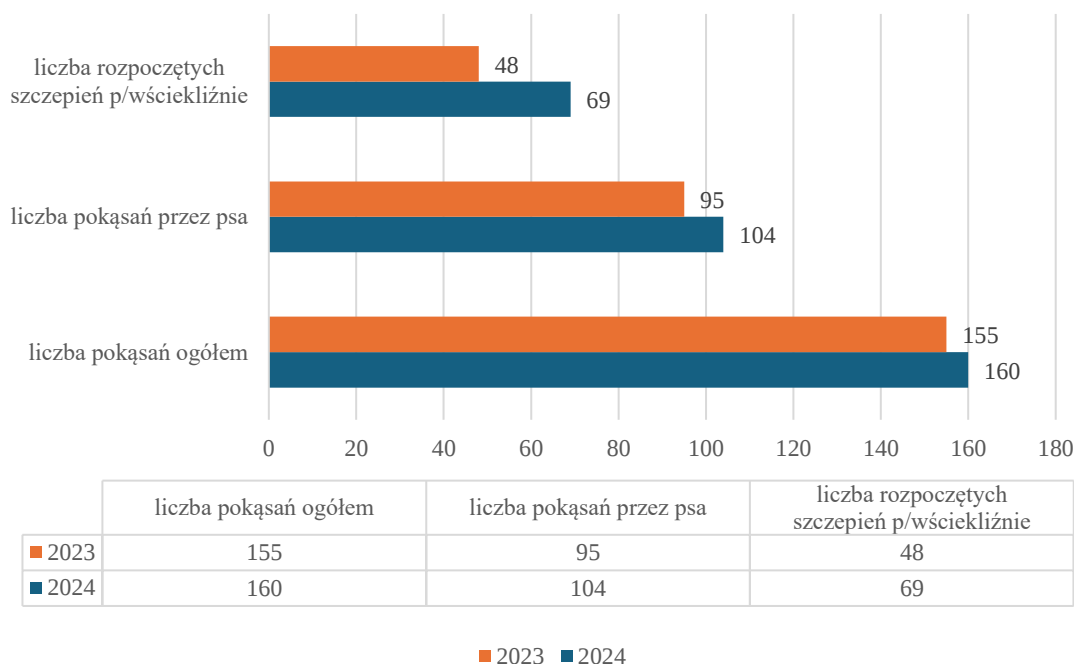
Analizując powyższy wykres można stwierdzić, że od roku 2021 na terenie powiatu przemyskiego wzrasta liczba zachorowań na Boreliozę (6– 24– 45– 59 przypadków).

2.5.10. POKĄSANIA PRZEZ ZWIERZĘTA– WŚCIEKLIZNA

Przyczyną wścieklizny jest wirus (z rodzaju *Lyssavirus*). Jest to zoonoza, czyli choroba, która przenosi się ze zwierząt na człowieka. Głównym rezerwuarem wirusa są zwierzęta dzikie i domowe (tj. psy, wilki, lisy, kojoty, psy dingo, nietoperze, ale także wiewiórki, sarny, koty). Wirus przenoszony jest ze śliną chorego zwierzęcia. Do zakażenia człowieka dochodzi poprzez ugryzienie przez zwierzę lub bezpośredni kontakt (zwykle śluzówek, uszkodzonej skóry) ze śliną zakażonych zwierząt. Okres inkubacji trwać może 3-8 tygodni (lub dłużej), a po nim pojawiają się niespecyficzne objawy, tj. bóle głowy, gorączka, nudności, niepokój, podniecenie, obrzmienie skóry wokół miejsca ugryzienia. Następnie pojawiają się porażenia mięśni i śpiączka. Charakterystycznym objawem wścieklizny u człowieka jest wodowstręt i światłowstręt.

W roku 2024 z terenu powiatu przemyskiego zostało zgłoszonych 160 przypadków pokąsań ludzi przez zwierzęta, w tym 104 przypadki pokąsania przez psa. Pozostałe zdarzenia to pokąsania przez kota, kunę, szczura, wiewiórkę, nietoperza. W 69 przypadkach rozpoczęto szczepienia poekspozycyjne przeciwko wściekliznie dla osób pokąsanych przez nieznaną zwierzę oraz mających styczność ze zwierzęciem chorym na wściekliznę lub podejrzanym o zarażenie wirusem wścieklizny. Podobnie

w roku 2023 zgłoszonych było 155 przypadków pokąsań, w tym 95 przez psa, szczepienia rozpoczęto u 48 osób.

Wykres 7. Liczba pokąsań przez zwierzęta w latach 2023-2024 z uwzględnieniem liczby osób szczepionych p/wściekliznie.

Na terenie powiatu przemyskiego w roku 2024, we wrześniu i listopadzie, zostały potwierdzone dwa przypadki wścieklizny u lisów w miejscowościach: Darowice i Krówniki. W obu przypadkach w wyniku dochodzenia epidemiologicznego ustalono, że nie było kontaktu ludzi z zakażonym zwierzęciem.

Działania przeciwepidemiczne podejmowane w związku z narażeniem na wściekliznę to:

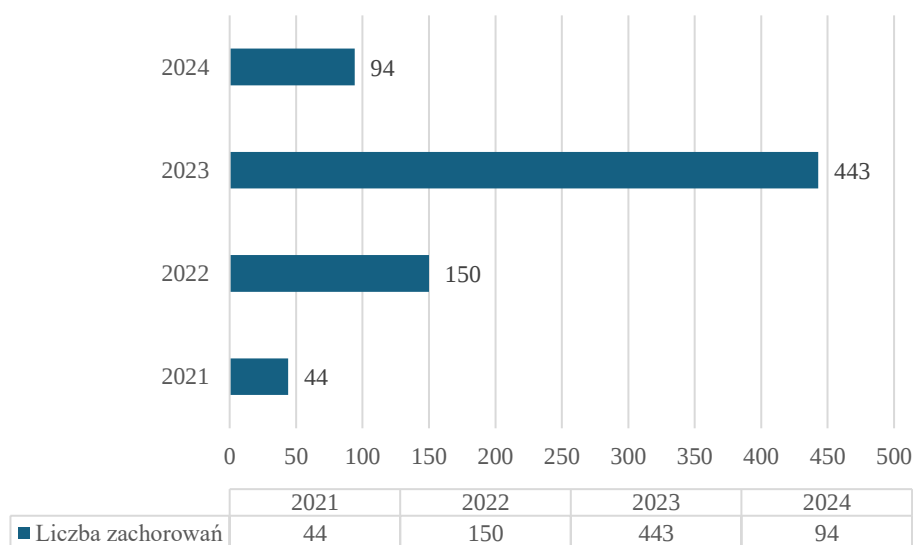
- wywiad epidemiologiczny- zebranie dokładnych danych dotyczących narażenia na kontakt z zakażonym zwierzęciem lub zwierzętami domowym, które mogły mieć kontakt z zakażonym zwierzęciem,
- przeprowadzenie wywiadu epidemiologicznego z osobami z kontaktu/ogniska,
- działania edukacyjno-informacyjne wobec osób pokąsanych, narażonych na kontakt z zakażonym zwierzęciem informowanie o zagrożeniu wścieklizną po kontakcie lub pokąsaniu ze zwierzęciem chorym oraz sposobie zapobiegania ewentualnemu zachorowaniu poprzez szczepienia p/ko wściekliznie,

- kierowanie osób narażonych do poradni Chorób Zakaźnych w celem konsultacji z lekarzem chorób zakaźnych i ewentualnej kwalifikacji do szczepień p/ko wściekliznie,
- współpraca z Powiatowym Inspektorem Weterynarii w Przemyśle, współpraca z Poradnią Chorób Zakaźnych.

2.5.11. OSPA WIETRZNA

W roku 2024 z terenu powiatu przemyskiego zgłoszono 94 zachorowania na ospę wietrzną. Nastąpił spadek liczby zachorowań w stosunku do roku poprzedniego, kiedy odnotowano 443 przypadki zachorowania na ospę wietrzną. Dla porównania w roku 2022– wpłynęło 150 zgłoszeń zachorowań, a w roku 2021– 44. Ospa wietrzna jest jedną z najczęstszych chorób zakaźnych wieku dziecięcego.

Charakterystycznymi objawami są gorączka, osłabienie oraz polimorficzna wysypka skórna z pęcherzykami wypełnionymi płynem. Choroba jest zakaźna w okresie od dwóch dni przed pojawieniem się wysypki, aż do przyschnięcia ostatniego wykwitu.

Wykres 8. Liczba zachorowań na ospę porównawczo w latach 2021-2024

2.5.12. COVID-19

Mimo zniesienia obostrzeń związanych ze stanem epidemii oraz zniesieniem kwarantanny i izolacji związanej z zachorowaniem na Covid-19, nadal sprawowany jest nadzór nad zachorowaniami na Covid-19. Po zgłoszeniu hospitalizacji lub zgonu z powodu zachorowania na Covid-19, a także jeśli został pobrany materiał do

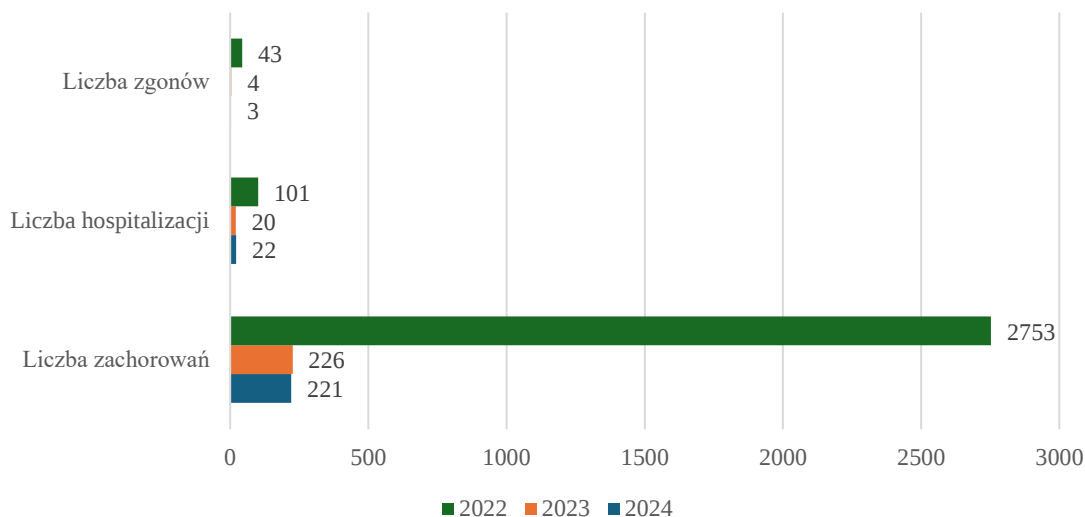
badania molekularnego w kierunku wykrycia typu wirusa Sars-Cov-2, przeprowadzany jest wywiad epidemiologiczny i sprawowany nadzór nad osobami zakażonymi. W większości przypadków, przy podejrzeniu zachorowania na Covid-19, wykonywane są testy serologiczne „Combo” w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej i wówczas zakażony pozostaje pod opieką lekarza rodzinnego.

W roku 2024 odnotowano na terenie powiatu przemyskiego **221** zakażeń SARS-CoV-2, w roku 2023- **226**, natomiast w roku 2022 - **2753** przypadków.

Hospitalizowano z powodu Covid-19 w roku 2024 - **22** osoby i stwierdzono **3** zgony, w roku 2023 hospitalizowano 20 zakażonych, zmarły 4 osoby, w roku 2022 hospitalizowano 101 osób, zgłoszono 43 zgony z powodu Covid-19. W latach 2023 i 2022 wśród zakażeń SARS-CoV-2 dominował wariant Omicron. W roku 2024 podstawą rozpoznania zakażenia Sars-CoV-2 były testy „Combo”, które służą do potwierdzenia zakażenia jednym z trzech wirusów (grypy, Sars-Cov-2, RSV) w sytuacji kiedy występują objawy mogące sugerować jedną z tych chorób, bez wskazania typu wirusa.

Tabela 5. Zachorowania na Covid – 19 w roku 2024 porównawczo do roku 2023 i 2022

Rok	Liczba zachorowań	Liczba hospitalizacji	Liczba zgonów	Liczba prób sekwencjonowanych	Typ wirusa
2024	221	22	3	0	nie badano
2023	226	20	4	1	omicron
2022	2753	101	43	32	omicron

Wykres 9. Liczba zgonów i hospitalizacji w roku 2024 porównawczo w stosunku do liczby zachorowań w latach 2023-2022

Analizując powyższe dane można zauważyć, że w ostatnich dwóch latach poziom zachorowań na Covid-19 utrzymywał się na podobnym poziomie. Wzrost zakażeń w roku 2024 nastąpił w sierpniu i utrzymywał się na wysokim poziomie do października.

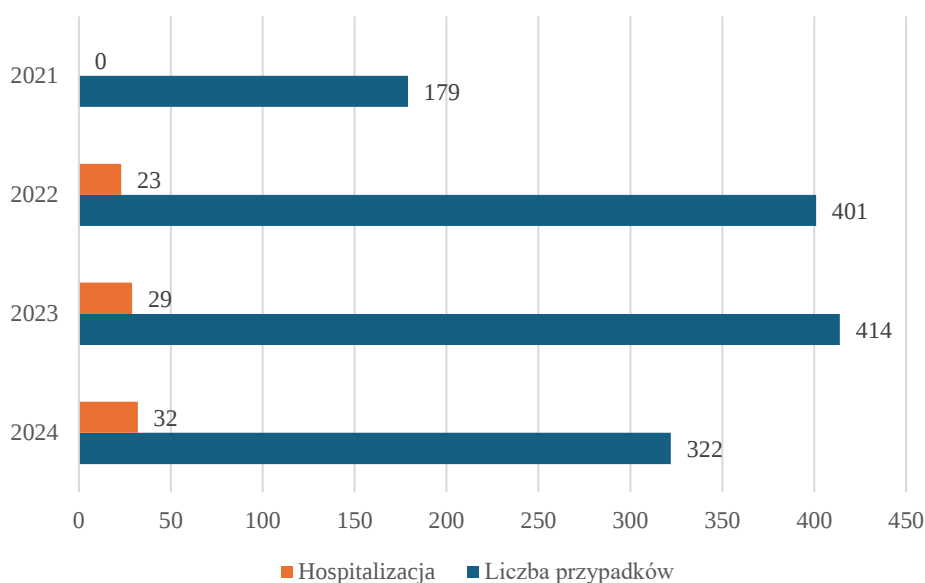
2.5.13. GRYPA

Grypa to ostre zakażenie górnych dróg oddechowych, wywołane przez wirus grypy. W Polsce nadzór epidemiologiczny nad grypą prowadzony jest w ciągu całego roku. Obecnie zgłaszane są zachorowania na grypę potwierdzone szybkim testem antygenowym i w niektórych przypadkach badaniami molekularnymi, pozwalającymi na wykrycie typu wirusa grypy.

W 2024 r. zostały zgłoszone **322** zachorowania na grypę, z czego **32** osoby były hospitalizowane, zapadalność wynosiła 453,0 na 100 tys. ludności, najwięcej zachorowało osób w wieku od 15 do 64 lat. Zakażenia wirusem grypy potwierdzono badaniami laboratoryjnymi– molekularnymi u 55 osób, w tym w 5 badanych próbkach potwierdzono materiał genetyczny wirusa grypy A, u 44 osób wirusa grypy AH1, u 6 osób potwierdzono materiał genetyczny wirusów grypy AH3, nie potwierdzono materiału genetycznego wirusa grypy B.

Tabela 6. Liczba zachorowań oraz zapadalność na grypę i liczba osób skierowanych do szpitala z powodu grypy w latach 2021– 2024.

Rok	Liczba przypadków	Zapadalność	Hospitalizacja
2024	322	453,0	32
2023	414	579,8	29
2022	401	577,8	23
2021	179	242,2	0

Wykres 10. Liczba zachorowań i hospitalizacji z powodu grypy w latach 2021-2024 na terenie powiatu przemyskiego.

W roku 2024 w stosunku do roku 2023 nastąpił niewielki spadek zachorowań na grypę, jednak 32 osoby wymagały leczenia szpitalnego w związku z ciężkim przebiegiem infekcji grypowej.

2.5.14. RSV- RESPIRATORY SYNCYTIAL VIRUS

RSV to wirus powodujący sezonowe zakażenia dróg oddechowych, szczególnie groźne dla niemowląt i dzieci < 2. r.ż. Nazwa pochodzi od specyficznego namnażania się wirusa w komórkach układu oddechowego. Zakażenia RSV mają charakter sezonowy. W Polsce i w innych krajach klimatu umiarkowanego sezon zakażeń trwa zwykle od jesieni do wiosny. Szczyt zachorowań występuje najczęściej w styczniu i lutym. Do zakażenia dochodzi głównie drogą kropelkową, a także kontaktową– przez kontakt z zakażoną powierzchnią. Okres wylęgania jest krótki i wynosi od 2 do 8 dni.

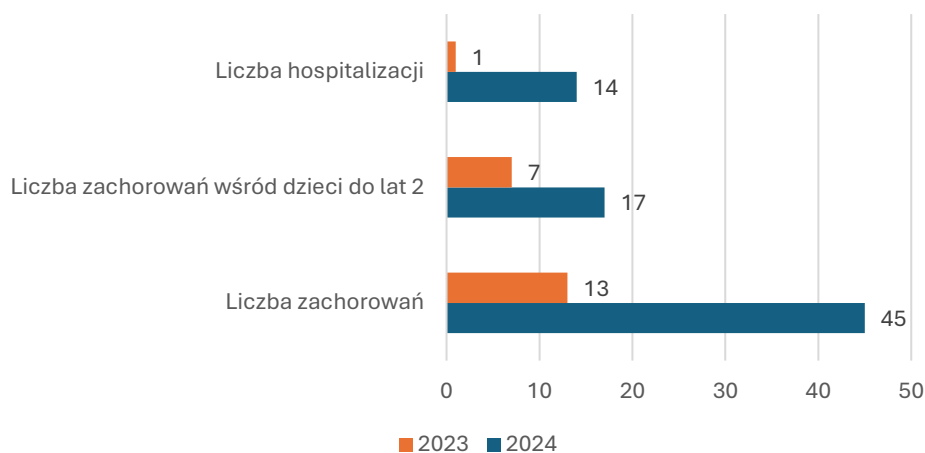
Przebycie zakażenia RSV nie daje trwałej odporności. Leczenie zakażenia RSV ogranicza się do leczenia objawowego, nasilenie się dolegliwości, szczególnie u najmłodszych dzieci, może wymagać leczenia w szpitalnego.

Tabela 7. Liczba zachorowań i hospitalizacji z powodu RSV na terenie powiatu przemyskiego w latach 2023 – 2024

Rok	Liczba zachorowań	Liczba zachorowań wśród dzieci do lat 2	Liczba hospitalizacji
2024	45	17	14
2023	13	7	1
2022	nie wykonywano testów w kierunku RSV		

W roku 2024 na terenie powiatu przemyskiego zachorowało 45 osób, w tym 17 dzieci poniżej 2 r.ż. Hospitalizacji wymagało 14 osób, w tym 6 dzieci poniżej 2 r.ż.

Zakażenie wirusem RSV najczęściej było potwierdzane wykonaniem szybkiego testu „Combo” lub badaniem molekularnym wykonanym w warunkach szpitalnych.

Wykres 11. Liczba zachorowań i hospitalizacji z powodu RSV w latach 2023-2024 na terenie powiatu przemyskiego

2.5.15. KRZTUSIEC

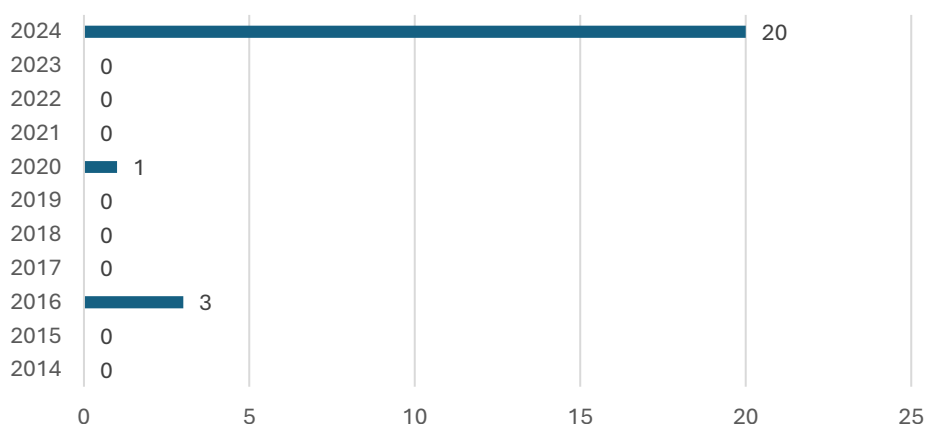
Krztusiec (dawniej: koklusz) jest ostrą chorobą dróg oddechowych, wywoływaną przez bakterie *Bordetella pertussis*. Charakterystycznym objawem choroby u dzieci jest długotrwanie utrzymujący się napadowy kaszel z wydzielaniem lepkiej płwociny,

który może utrzymywać się nawet przez 3-miesiące. Rozpoznanie kliniczne wymaga potwierdzenia laboratoryjnego. Źródłem zakażenia jest chory człowiek. Zakażenie następuje drogą kropelkową. Krztusiec ma szczególnie ciężki przebieg u dzieci poniżej 6 miesiąca życia. Wrażliwość na zakażenia osób nieuodpornionych za pomocą szczepień ochronnych jest powszechna.

W roku 2024 na terenie powiatu przemyskiego na krztusiec chorowało **20** osób. Chorowały zarówno dzieci jak i dorośli, najwięcej zachorowań było wśród dzieci do 12 roku życia, a zwłaszcza do lat 2. Leczenia szpitalnego wymagało **7** osób i były to głównie dzieci: 2 niemowląt, oraz 2 dzieci w wieku 2 lat, 1 – 4 lata, 1 – 13 lat i jedna osoba dorosła.

Tabela 8. Liczba zachorowań na krztusiec na terenie powiatu przemyskiego w latach 2014 – 2024

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba zachorowań	0	0	3	0	0	0	1	0	0	0	20

Wykres 12. Liczba zachorowań na krztusiec w latach 2014 - 2024 na terenie powiatu przemyskiego

W latach 2021-2023 nie występowały zachorowania na krztusiec, natomiast w roku 2024 zostało zgłoszonych aż 20 przypadków zachorowań na krztusiec z terenu

powiatu przemyskiego. Zachorowania dotyczyły niemowląt i małych dzieci, ale też osób dorosłych i seniorów, którzy nie posiadają już odporności nabytej w wyniku szczepień.

3. NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

Oddział Higieny Żywności i Żywienia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyśle sprawuje bieżący nadzór sanitarny:

- w zakładach produkujących żywność,
- w gospodarstwach rolnych,
- w obiektach obrotu artykułami spożywczymi,
- w zakładach żywienia zbiorowego,
- w obiektach obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W 2024 r. według rejestru zakładów aktywnych prowadzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyśle na terenie powiatu przemyskiego znajdowało się 807 obiektów, w tym:

- 321 zakładów produkcji żywności m.in.: 11 piekarni, 4 punkty z automatami do lodów, 4 ciastkarnie, 289 producentów pierwotnych działających również w ramach RHD lub dostaw bezpośrednich,
- 287 obiektów obrotu żywnością m.in.: 152 sklepów spożywczych, 27 kiosków spożywczych, 77 środków transportu żywności,
- 100 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego m.in.: 40 zakładów małej gastronomii, 59 restauracji,
- 86 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego m.in.: 1 blok żywienia w szpitalu, 3 stołówki w żłobkach, 50 stołówek szkolnych, 24 stołówek w przedszkolach.

W roku 2024:

- przeprowadzono 314 kontroli sanitarnych, w tym 37 kontroli interwencyjnych (interwencje konsumenckie, kontrole w ramach funkcjonowania systemu RASFF),
- wydano 30 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, w tym 6 decyzji w sprawie unieruchomienia/przerwania działalności

całego lub części zakładu oraz 8 decyzji zakazujących wprowadzenia do obrotu,

- nałożono 23 mandaty karne na łączną kwotę 5900 zł.

3.1. OGÓLNA OCENA STANU SANITARNEGO NADZOROWANYCH OBIEKTÓW

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany jest zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, uwzględniając przepisy w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, w tym prawa żywnościowego. Kontrole prowadzone były na podstawie analizy ryzyka zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi. Przy ocenie warunków sanitarnych kontrolowanych zakładów brano pod uwagę kryteria oceny sanitarnej obiektów żywności i żywienia m.in. stan techniczny i porządkowy pomieszczeń, wyposażenia oraz otoczenia zakładu, jakość i identyfikowalność surowców wykorzystywanych do produkcji, jakość wody stosowanej do przygotowywania żywności, stan zdrowia personelu pracującego w kontakcie z żywnością oraz posiadanie odpowiedniej odzieży roboczej, gospodarka odpadami, wdrożenie i stosowanie systemów kontroli wewnętrznej odpowiednio do rodzaju działalności: systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli lub/i dobrej praktyki higienicznej, dobrej praktyki produkcyjnej.

W roku 2024 w obiektach obrotu żywnością przeprowadzono łącznie 134 kontrole. W obiektach tych wydano 6 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, 2 decyzje nakazujące wycofanie z obrotu środków spożywczych niewłaściwej jakości, 3 decyzje unieruchomienia zakładu oraz nałożono 14 grzywien w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 3200 zł. Ponadto wydano 10 decyzji zatwierdzających nowe obiekty obrotu żywnością.

W zakładach żywienia zbiorowego otwartego przeprowadzono łącznie 72 kontrole. Wydano 3 decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych uchybień jak również nałożono 3 grzywny w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 800 zł. Ponadto wydano 5 decyzji zatwierdzających nowe obiekty żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym 4 decyzje warunkowego zatwierdzenia.

Na terenie powiatu przemyskiego w sezonie letnim w 2024 przeprowadzono kontrole w obiektach żywnościowo-żywieniowych, w tym 2 kontrole w zakładach małej

gastronomii, 6 w restauracji, 1 wytwórnia ciast i lodów, 9 w obiektach ruchomych, 1 w zakładach żywienia typu zamkniętego w związku z żywieniem w trakcie wypoczynku letniego dzieci i młodzieży.

Ponadto w ramach Akcji Lato pobrano 5 prób do badań laboratoryjnych lodów z automatu.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości lub niewłaściwego stanu sanitarno–higienicznego natury bieżącej (brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, brak środków do mycia i dezynfekcji, brak stosowania na bieżąco instrukcji i procedur opracowanych w ramach GHP/GMP), nałożono na osoby winne zaniedbań 2 mandaty karne na kwotę 600 zł.

W wyniku przeprowadzonych działań wydano 1 decyzję nakazującą odmalowanie ścian i sufitów.

Jednocześnie prowadzono nadzór nad zakładami żywienia zbiorowego, które prowadziły żywienie dzieci i młodzieży w czasie odbywania się wypoczynku letniego. W zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego przeprowadzono łącznie 59 kontroli, zostały wydane 2 decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, wydano 2 decyzje zatwierdzające nowe obiekty, w tym 1 decyzję warunkowo zatwierdzającą zakład żywienia zbiorowego typu zamkniętego. Ponadto nałożono 1 mandat w kwocie 100zł.

W zakładach produkcji żywności, obejmujących m.in. piekarnie, ciastkarnie, wytwórnie lodów tradycyjnych, punkty z automatami do lodów, zakłady produkcji garmazeryjnej, młyny, przeprowadzono łącznie 49 kontrole, wydano 5 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień oraz 1 decyzję wycofania, 6 decyzji zatwierdzających nowe obiekty produkcji żywności w tym 2 decyzje warunkowego zatwierdzenia. Nałożono 5 grzywnien w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 1800 zł oraz 1 decyzję nakazującą unieruchomienie zakładu.

Nieprawidłowości stwierdzane w trakcie przeprowadzonych kontroli dotyczyły w większości przypadków złego stanu sanitarnego lub technicznego powierzchni ścian, sufitów, podłóg, urządzeń sanitarnych, niewłaściwej jakości sprzętu i urządzeń używanych w obrocie i produkcji, braku zabezpieczenia zakładu przed dostępem szkodników, stwierdzonych w obrocie i produkcji środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia, braku prowadzonych na bieżąco zapisów wynikających z Dobrej Praktyki Higienicznej i systemu HACCP.

3.2. STAN SANITARNY ŚRODKÓW TRANSPORTU ŻYWNOŚCI

W ewidencji nadzorowanych zakładów przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu w 2024 roku znajdowało się 78 środków transportu zakwalifikowanych do kategorii niskiego ryzyka lub średniego ryzyka z wdrożonymi zasadami GHP/GMP. W 2024 roku wykreślono z rejestru 1 środek transportu, przeprowadzono łącznie 2 kontrole.

Podczas kontroli środków transportu sprawdzano: stan higieniczno– techniczny, higienę i wyposażenie pojazdów, karty mycia i dezynfekcji, przestrzeganie GHP/GMP. W wyniku naruszenia wymagań higieny nałożono 1 mandat karny na kwotę 100 zł.

3.3. JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

W 2024 roku w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu przemyskiego do badań w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobrano 33 próbki żywności.

Próbki żywności do badań pobierano m.in. w następujących zakresach: 6 próbek w zakresie zanieczyszczeń żywności pestycydami, 2 próbki w zakresie metali szkodliwych dla zdrowia, 3 próbki na obecność glutenu, 3 próbki na zawartość kofeiny, 11 próbek w zakresie zanieczyszczeń mikrobiologicznych, 1 próbkę w zakresie monitorowania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz bakterii komensalnych, 3 próbki w kierunku obecności substancji dodatkowych, 1 próbka w kierunku karbaminianu etylu i cyjanowodoru, 1 próbka w kierunku skażeń promieniotwórczych, 2 próbki w kierunku witamin i innych żywieniowych. Zakwestionowano 3 próbki:
- 3 próbki suplementów diety w kierunku oznaczenia zawartości kofeiny. W badanych próbkach zakwestionowano znakowanie.

3.4. NADZÓR NAD OBROTEM GRZYBAMI PRZETWÓRSTWEM GRZYBÓW ORAZ ZATRUCIAMI GRZYBAMI

W 2024 roku pracownicy PSSE w Przemyślu prowadzili czynności w zakresie udzielania konsultacji oraz klasyfikacji grzybów dziko-rośnących, zbieranych w okolicznych lasach powiatu przemyskiego. Konsultacje i klasyfikacje w tym zakresie

udzielane były przez pracowników PSSE posiadających odpowiednie uprawnienia klasyfikatorów grzybów.

Ogółem w 2024 roku przeprowadzono 18 konsultacji zebranych grzybów, podczas których poddano klasyfikacji około 100 grzybów. W klasyfikowanych grzybach nie stwierdzono obecności grzybów trujących.

Najczęściej ocenianymi gatunkami grzybów dzikorosnących jadalnych były:

Podgrzybek brunatny, Borowik szlachetny, Podgrzybek zajęczek, Koźlarz babka, Pieczarka polna, Opieńka miodowa, Czubajka kania, Mleczaj rydz, Maślak zwyczajny, Maślak sitarz.

3.5. SYSTEM WCZESNEGO OSTRZEGANIA O NIEBEZPIECZNEJ ŻYWNOŚCI I PASZACH– RASFF

W 2024 r. Oddział Żywności i Żywienia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyśle otrzymał 13 powiadomień o produktach spożywczych i przedmiotach użytku, które nie spełniały wymagań przepisów prawa krajowego. 4 to powiadomienia alarmowe natomiast 9 to powiadomienia informacyjne. Najczęstsze przyczyny zgłoszenia powiadomień do RASFF w 2024 r. to zanieczyszczenia produktów bakteriami Salmonella, stwierdzone pozostałości pestycydów, przekroczenia limitów stosowanych dodatków do żywności. Przeprowadzono łącznie 25 kontroli sanitarnych. Wydano 1 decyzję dotyczącą wycofania z obrotu handlowego zakwestionowanych środków spożywczych.

3.6.NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM SUPLEMENTÓW DIETY

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyśle prowadzi stały nadzór nad wprowadzanymi do obrotu suplementami diety. Pod nadzorem PPIS w Przemyśle w 2024r. znajdowało się 8 aptek, w których przeprowadzono 3 kontrole. W roku 2024r. został zatwierdzony 1 zakład produkcyjny suplementów diety, który prowadzi detaliczną sprzedaż suplementów diety za pośrednictwem Internetu.

W roku 2024 zostały zgłoszone 2 interwencje konsumenckie dot. suplementów diety oferowanych za pośrednictwem internetu w sprawie prezentacji suplementów diety wprowadzających konsumenta w błąd oraz suplementów diety zawierających niedozwolone składniki. W ramach nadzoru sanitarnego stwierdzono u

przedsiębiorcy nieprawidłowości w zakresie prezentacji i reklamy suplementów diety w internecie w odniesieniu do przekazywania informacji na temat żywności. W trakcie prowadzonego postępowania stwierdzono nieprzestrzeganie wymagań w zakresie art. 7 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności gdyż wskazują na efekt leczniczy suplementu diety, nie zaś efekt odżywczy, fizjologiczny, właściwy dla środka spożywczego oraz art. 3 Rozporządzenia (WE) nr 1924/2006 z dnia 20 grudnia 2006r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności gdzie oświadczenia żywieniowe i zdrowotne mogą być stosowane przy etykietowaniu, prezentacji i w reklamie żywności wprowadzanej na rynek, nie mogą być nieprawdziwe, niejednoznaczne lub wprowadzające w błąd.

W 2024 r. w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano również u producenta suplementów diety 2 próbki suplementów diety w zakresie oznaczenia zawartości witamin i składników mineralnych oraz 3 próby w kierunku oznaczenia zawartości kofeiny, w których zakwestionowano znakowanie.

3.7. ZNAKOWANIE ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

W 2024 roku w piekarniach, cukierniach, zakładach garmażeryjnych, placówkach handlu detalicznego oraz zakładach przetwórstwa owocowo-warzywnego zlokalizowanych na terenie tut. Inspektora Sanitarnego przeprowadzono kontrole znakowania środków spożywczych oferowanych bez opakowań lub pakowanych. Kontrolą znakowania objęto w szczególności pieczywo, wyroby garmażeryjne, przetwory i środki spożywcze pakowane. Celem przeprowadzonych działań była ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych, w tym rzetelności i prawidłowości ich znakowania w stosunku do obowiązujących przepisów prawa oraz deklaracji zawartych w ich oznakowaniu, jak również ocena przestrzegania zasad obrotu tymi produktami.

Ponadto w trakcie sprawowanego nadzoru w szczególności nad zakładami obrotu żywnością sprawdzano znakowanie artykułów spożywczych (tym suplementów diety) zawierających w swoim składzie witaminy i składniki mineralne oraz oświadczenia żywieniowe i zdrowotne. Zawartość witamin i składników mineralnych umieszczonych na opakowaniach ocenianych produktów spożywczych była zgodna z

załącznikiem I do Rozporządzenia (WE) Nr 1925/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006r. w sprawie dodawania do żywności witamin i składników mineralnych oraz niektórych innych substancji. Umieszczane przez producentów na opakowaniach ocenianych środków spożywczych oświadczenia żywieniowe były zgodne z załącznikiem do Rozporządzenia (WE) NR 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności.

3.8. JAKOŚĆ ZDROWOTNA MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ

Nadzór sanitarny nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością obejmuje bezpieczeństwo zdrowotne tych produktów.

Podczas bieżących kontroli (w zakładach produkcji i obrotu żywnością) zwracano szczególną uwagę na wprowadzane do obrotu wyroby z tworzyw sztucznych do kontaktu z żywnością zawierające „dodatki pochodzenia naturalnego lub organicznego”.

3.9. NADZÓR NAD ZAKŁADAMI ŻYWIENIA ZBIOROWEGO TYPU ZAMKNIĘTEGO W POWIECIE PRZEMYSKIM

Żywnienie zbiorowe zamknięte jest szczególnie istotnym elementem podstawowej formy wyżywienia dla określonych grup konsumentów (dzieci w żłobkach, przedszkolach i szkołach, wychowanków domów dziecka oraz ośrodków specjalnych i wychowawczych, pensjonariuszy domów pomocy społecznej, pacjentów szpitala itp.). Warunki żywienia w jednostkach systemu oświaty regulują obowiązujące przepisy prawa żywnościowego, natomiast w domach pomocy społecznej, zakładach opiekuńczo– leczniczych oraz szpitalach ocena żywienia realizowana jest zgodnie z ogólnymi wytycznymi GIS dla diety podstawowej.

Ocena sposobu żywienia zbiorowego w 2024 r. została przeprowadzona łącznie w 34 zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego– w szpitalach, domach opieki społecznej, żłobkach i domach małego dziecka, stołówkach szkolnych, bursach i internatach, stołówkach na koloniach, półkoloniach lub obozach, przedszkolach, domach dziecka, zakładach specjalnych i wychowawczych oraz innych zakładach żywienia.

3.9.1. KONTROLA BLOKÓW ŻYWIENIA W SZPITALACH

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyśle obejmował nadzorem 1 blok żywienia w szpitalu. W obiekcie tym w 2024 r. przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyśle przeprowadzili łącznie 2 kontrole sanitarne. W trakcie powyższych działań nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno– technicznych. Oceny stanu żywienia pacjentów Szpitala w ciągu dekady dokonano na podstawie 10 kolejnych jadłospisów (z okresu 10.10-19.10.2024 r.) przy pomocy *Arkusza oceny dekadowej jadłospisów* – Załącznik 1 rekomendowanego przez GIS w ramach realizacji Programu oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów/posiłków. Ocena końcowa sposobu żywienia/jadłospisów dała wynik: klasa 1, prawidłowy - jadłospis dekadowy otrzymał ocenę pozytywną. Ponadto na oddziale leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych i psychogeriatrycznym pobrano wymazy sanitarne (czystościowe) z powierzchni naczyń stołowych i powierzchni roboczej w kierunku wykrycia obecności pałeczek *Salmonella spp. Enterobacteriaceae* oraz *Escherichia coli*. W czasie kontroli pobrano również wymazy sanitarne (czystościowe) w bloku żywienia – kuchnia główna z powierzchni naczyń kuchennych i powierzchni roboczej w kierunku wykrycia obecności pałeczek *Salmonella spp. Enterobacteriaceae* oraz *Escherichia coli*. Pobrane wymazy sanitarne (czystościowe) potwierdziły przeprowadzenie skutecznych zabiegów mycia i dezynfekcji na bloku żywienia (kuchnia główna) oraz na oddziale leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych i psychogeriatrycznym wynikami badań laboratoryjnych wykonanych przez Laboratorium Higieny Żywności i Żywienia Pracownia w Przemyśle Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej– Epidemiologicznej w Rzeszowie.

3.9.2. ŻYWIENIE DZIECI I MŁODZIEŻY W JEDNOSTKACH SYSTEMU OŚWIATY

Oddział Żywności i Żywienia kolejny już rok w nadzorowanych jednostkach systemu oświaty kontynuował przestrzeganie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

W ww. rozporządzeniu Minister Zdrowia określił grupy środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży oraz wymagania jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty, czyli w przedszkolach, szkołach (z wyłączeniem szkół dla dorosłych), a także w bursach i internatach oraz w zakładach specjalnych i wychowawczych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu w 30 zakładach żywienia zbiorowego w jednostkach systemu oświaty dokonał oceny żywienia na podstawie jadłospisów i zestawień dekadowych.

W ramach prowadzonego nadzoru w 1 szkole podstawowej przedłużono termin wykonania decyzji nakazującej zamontowanie przewodów wentylacyjnych odprowadzających opary z okapów znajdujących się nad urządzeniami grzewczymi oraz wydano decyzję nakazową na poprawę stanu sanitarno – technicznego ścian i sufitów.

3.9.3. ŻYWIENIE W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu obejmował nadzorem 3 bloki żywienia w DPS -ach. W obiektach tych przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu przeprowadzili łącznie 3 kontrole sanitarne, w których dokonywali m. in. oceny jadłospisów dekadowych przy pomocy *Arkusza oceny dekadowej jadłospisów* – rekomendowanego przez GIS w ramach realizacji Programu oceny stanu *żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów/posiłków*. Przygotowane posiłki są sporządzane i dobierane w taki sposób aby pokryć zapotrzebowanie na wszystkie składniki odżywcze.

Reasumując żywienie zamkniętych grup ludności prowadzone jest przez wykwalifikowany i na bieżąco szkolny personel w skład którego wchodzi dietetycy, intendenci i szefowie kuchni. Sporządzanie posiłków odbywa się w higienicznych warunkach przez odpowiednio ubrany personel (odzież robocza koloru jasnego, czepki na głowach). Posiłki pod względem wartości odżywczych są dostosowane do konkretnej grupy żywionych z zachowaniem wymogów racjonalnego żywienia. Przedstawiane do wglądu jadłospisy charakteryzowały się urozmaiconym składem, nie brakowało owoców i warzyw sezonowych, suchych nasion roślin strączkowych,

posiłki były bogate w nabiał (mleko, sery, jogurty), ryby i mięso oraz wielonasycone kwasy tłuszczowe (olej rzepakowy).

3.10. REALIZACJA DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNO – OŚWIATOWEJ W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

3.10.1. PROFILAKTYKA I OŚWIATA W RAMACH IMPREZ PLENEROWYCH

W dniu 7 lipca 2024 r. pracownicy Oddziału Żywności i Żywienia uczestniczyli imprezie plenerowej pn. „Święto Pieroga w Gminie Przemyśl” w której czynny udział brały Panie z Kół Gospodarstw Wiejskich gminy Przemyśl. W trakcie prowadzonych czynności kontrolno– oświatowych prowadzono akcję profilaktyczno - oświatową w zakresie informowania o przyczynach i skutkach zatruc pokarmowych, o sposobie przechowywania środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie oraz informowano jak prawidłowo myć i dezynfekować ręce.

W dniach 12-14 sierpnia 2024 r. pracownicy Oddziału Żywności i Żywienia uczestniczyli również w odpusie odbywającym się na terenie Kalwarii Pałacowskiej W trakcie prowadzonych czynności kontrolno– oświatowych również prowadzono akcję profilaktyczno- oświatową w zakresie informowania o przyczynach i skutkach zatruc pokarmowych, o sposobie przechowywania środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie oraz informowano jak prawidłowo myć i dezynfekować ręce.

Dodatkowo pracownicy Oddziału Żywności i Żywienia przekazali ulotki z wytycznymi dla pielgrzymów tj. 5 kroków do bezpiecznej żywności.

3.10.2. PROFILAKTYKA I OŚWIATA W TRAKCIE SEZONU ZIMOWEGO

W dniach 29 stycznia- 11 lutego 2024 r. w trakcie trwania zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży w powiecie przemyskim, pracownicy Oddziału Żywności i Żywienia prowadzili wzmożony nadzór nad obiektami prowadzącymi żywienie. Oprócz prowadzenia czynności kontrolnych z zakresu bezpieczeństwa żywności prowadzono również akcję profilaktyczno - oświatową w zakresie porad w jaki sposób zapobiegać zatruciom pokarmowym oraz w jaki sposób zapobiegać zanieczyszczeniom krzyżowym przez alergenów zgodnie z wytycznymi kodeksu postępowania w zakresie zarządzania alergenami pokarmowymi dla podmiotów działających na rynku spożywczym CXC 80-2020.

4. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyśle sprawuje nadzór nad jakością wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi na podstawie krajowych aktów prawnych o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz na podstawie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Jakość wody przeznaczanej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi. Producenci wody prowadzili badania jakości wody na podstawie uzgodnionych z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej harmonogramów pobierania próbek wody. Sprawozdania z powyższych badań były na bieżąco przekazywane tutaj. Inspektorowi, który weryfikował terminowość ich przekazywania oraz analizował wyniki badań i określał przydatność wody do spożycia.

4.1. OCENA JAKOŚCI WODY DOSTARCZANEJ PRZEZ WODOCIĄGI

W roku 2024 na terenie powiatu przemyskiego, funkcjonowały 23 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 25 wodociągów dostarczających wodę z indywidualnych ujęć wody m.in. dla szkół i obiektów użyteczności publicznej.

Łącznie zostało pobranych 47 prób z nadzoru i w ramach kontroli wewnętrznej wodociągu 129 prób.

Wszystkie wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę zostały skontrolowane pod kątem stanu sanitarno– technicznego oraz pod kątem zabezpieczenia infrastruktury wodociągowej na wypadek zagrożenia chemicznego i mikrobiologicznego oraz rozwiązań w przypadku wystąpienia niekorzystnych sytuacji (procedury postępowania na wypadek sytuacji kryzysowej).

Pobór próbek wody został przeprowadzony zgodnie z zaopiniowanym harmonogramem poboru próbek wody na 2024 rok w ramach nadzoru sanitarnego i kontroli wewnętrznej.

W związku z przekroczeniami parametrów fizyko-chemicznych I mikrobiologicznych zostały wydane następujące decyzje:

Decyzje warunkowej przydatności wody do spożycia:

1. Wodociąg Rybotyczne: Mangan – 139µg/l.

2. Wodociąg Łodzinka: Ogólna Liczba Mikroorganizmów w temp. 22°C >300 jtk/ml, mętność 3.3 NTU.
3. Wodociąg Szkoły Iskań: Mętność 1,38 NTU.
4. Wodociąg Szkoła Bachórzec: Mętność 1,3 NTU
5. Wodociąg Szkoła Drohobyczka: Mętność 2,3 NTU.
6. Wodociąg Szkoła Sufczyzna: Mętność 1.8-3.0 NTU.
7. Wodociąg Szkoła Ruszelczyce: Żelazo 328 µg/l, mętność 2,9 NTU.

Decyzje o braku przydatności wody:

1. Wodociąg Szkoła w Krzywcy: Bakterie grupy coli -12 jtk/ml.
 2. Wodociąg Torki: Escherichia coli 2 jtk/ml
 3. Wodociąg sklep spożywczy F.H.U. Wiesław Piławski Kalwaria Paławska Nr 65 (Escherichia coli 18 jtk/ml, enterokoki 4 jtk/ml).
 4. Wodociąg Szkoła w Lipie: Bakterie grupy coli >100 jtk/ml, Escherichia coli 23 jtk/ml, OLM >300 jtk.
 5. Wodociąg sklep spożywczy wodociąg Makowa 12; (Escherichia 4 jtk/ml, enterokoki 8 jtk/ml).
 6. Wodociąg Łodzinka OLM w temp. 22°C >300 jtk/ml, bakterie grupy coli >10 jtk/ml, Escherichia coli 7 jtk/ml, mętność 2,5 NTU.
- Na koniec roku 2024 wodociągi będące pod nadzorem tut. Inspektora Sanitarnego , z wyjątkiem wodociągów Szkoły w Reczpolu, w Bachowie, w Przedmieściu Dubieckim i Szkoły w Żohatynie dostarczały wodę o odpowiednich parametrach fizykochemicznych i mikrobiologicznych.

4.1.1. LEGIONELLA

W związku z zagrożeniami, jakie niesie za sobą występowanie bakterii z rodzaju Legionella w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi badania ciepłej wody w kierunku występowania bakterii z rodzaju Legionella sp. wykonywane są w podmiotach prowadzących działalność leczniczą stacjonarnie i całodobowo oraz na zlecenie w budynkach mieszkalnych oraz użyteczności publicznej w których, w trakcie ich użytkowania wody wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny. W 2024 r. pobrano do badań laboratoryjnych 5 próbek wody z instalacji ciepłej wody w ramach nadzoru sanitarnego z następujących obiektów: Wojewódzki Podkarpacki Szpital Psychiatryczny im. prof. E. Brzezickiego w Żurawicy, Niepubliczny Zakład

Opiekuńczo– Lecznicy w Winne Podbukowina, Ekumeniczny Dom Pomocy Społecznej w Prałkowcach, Dom Pomocy Społecznej w Huwnikach.

W/w obiektach skażenia bakteriami legionella nie wykryto. Postępowań administracyjnych nie prowadzono. Woda ciepła w/w obiektach jest pod kontrolą. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyśle mając na uwadze bezpieczeństwo zdrowotne ludzi, wystosował stosowne pisma przypominające właścicielom, aby zwrócili szczególną uwagę na właściwą eksploatację instalacji ciepłej wody użytkowej w swoich obiektach, właściwą eksploatację klimatyzacji i właściwą eksploatację wody w basenach. W sumie wystosował 26 pism do instytucji w powiecie.

4.1.2. PŁYWALNIE

Na terenie powiatu przemyskiego w roku 2024 funkcjonowała 1 pływalnia i 1 Kompleks basenowo– rekreacyjny (pływalnia odkryta) w miejscowości Bircza. W celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego użytkownikom pływalni poprzez prawidłową jakość wody właściciel obiektu zobowiązany jest do prowadzenia kontroli wewnętrznej na podstawie wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. Badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej prowadzone były zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem.

Do badania pobrano w ramach kontroli wewnętrznej 26 próbek wody i z nadzoru sanitarnego 4 próbki.

Funkcjonujący Basen „Kraina Marzeń” w Buszkowicach posiada jedną nieckę, która służy do nauki pływania dla dzieci przedszkola „Kraina Marzeń”. Woda odpowiadała wymagom higienicznym.

W otwartym w 2024 roku Kompleksie basenowo– rekreacyjnym w Birczy prowadzono postępowanie z uwagi na przekroczony parametr chloroform. Wszczęto postępowanie. Z uwagi na sezonowe prowadzenie kompleksu postępowanie umorzono.

4.1.3. KĄPIELISKA I MIEJSCA OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANE DO KĄPIELI

W 2024 roku funkcjonowało 1 zorganizowane kąpielisko w miejscowości Ostrów o nazwie „Plaża Ostrów” czynne w okresie letnim do dnia 31.08.2023 r. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli przed rozpoczęciem sezonu pobrano z nadzoru próby wody (enterokoki, e. coli, ocena wizualna wody: barwa, zapach, obecność piany, plamy oleju, trwała piana, zapach fenolu, przeźroczystość, osady smoliste, przedmioty pływające, zakwity sinic). W trakcie trwania sezonu letniego pobrano próby wody zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem poboru próbek wody z kąpieliska na sezon 2024 r. i wystawiono bieżące oceny jakości wody w kąpielisku "Plaża Ostrów" – woda przydatna do kąpieli. W sumie pobrano 1 próbkę wody z nadzoru i 3 próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej. Na koniec sezonu kąpielowego wystawiono zbiorczą Ocenę Bieżącej Jakości Wody w Kąpielisku Ośrodka Wypoczynkowego „Plaża Ostrów” i sklasyfikowano jakość wody w kąpielisku jako doskonałą. W całym sezonie wystawiono łącznie 4 oceny jakości wody w kąpielisku.

4.2. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

W ewidencji PSSE w Przemysłu w powiecie przemyskim znajdowało się 310 obiektów użyteczności publicznej. Skontrolowano 149 obiektów. Dodatkowo przeprowadzono 14 kontroli pozaplanowych.

4.2.1. ZAKŁADY FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE, TATUŻU, ODNOWY BIOLOGICZNEJ ORAZ ŚWIADCZĄCE ŁĄCZNIE POWYŻSZE USŁUGI

Pod nadzorem tut. Stacji w powiecie przemyskim znajduje się 25 zakładów fryzjerskich i 11 zakładów kosmetycznych. W 2 salonach kosmetycznych zostało przeprowadzone postępowanie administracyjne.

W związku z interwencją dotyczącą usług kosmetycznych w miejscowości Żohatyń decyzję nakazową dot. zapewnienia aktualnych procedur wymaganych w Zakładzie Kosmetycznym tj.: postępowanie przy wykonywaniu czynności w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanki ludzkich, zasady stosowania sprzętu poddawanego sterylizacji, postępowanie przy przeprowadzeniu dezynfekcji skóry i

błon śluzowych oraz dekontaminacja pomieszczeń i urządzeń oraz na brak badań lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych.

W zakładzie kosmetyczno-fryzjerskim w miejscowości Stubno z uwagi na brak oznakowanych pakietów sterylizacyjnych, brak środków do dezynfekcji, brak dokumentów potwierdzających prawidłowy przebieg sterylizacji ukarano właścicielkę salonu mandatem karnym w kwocie 100 zł.

4.2.2. OBIEKTY HOTELARSKIE – HOTELE, MOTELE, PENSJONATY, KEMPINGI, DOMY WYCIECZKOWE, SCHRONISKA MŁODZIEŻOWE, PENSJONATY, POLA BIWAKOWE I INNE OBIEKTY, W KTÓRYCH ŚWIADCZONE SĄ USŁUGI HOTELARSKIE

Na terenie powiatu przemyskiego pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyśle znajdują się 4 hotele, 2 pensjonaty, 59 obiektów, w których świadczone są usługi noclegowo-hotelarskie, takie jak agroturystyka, apartamenty, pokoje noclegowe. Przeprowadzono łącznie 20 kontroli, które nie wykazały nieprawidłowości. Podstawowymi elementami uwzględnianymi podczas kontroli sanitarnych były gospodarka wodno-ściekowa, postępowanie z odpadami komunalnymi, stan sanitarno- techniczny obiektu, postępowanie z bielizną czystą i brudną.

4.2.3. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ, PLACÓWKI ZAPEWNIAJĄCE CAŁODOBOWĄ OPIEKĘ, NOCLEGOWNIE I DOMY DLA BEZDOMNYCH, INNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POMOCY SPOŁECZNEJ

Pod nadzorem tut. Inspektora na terenie powiatu przemyskiego znajduje się: Dom Pomocy Społecznej w Huwnikach i Niepubliczny Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Winne Podbukowina oraz Ekumeniczny Dom Pomocy Społecznej w Prałkowcach. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Zakres kontroli obejmował ocenę stanu sanitarno- technicznego pomieszczeń, postępowanie z odpadami medycznymi, postępowanie z bielizną pościelową, przestrzeganie zakazu palenia tytoniu.

4.2.4. DWORCE AUTOBUSOWE, DWORCE I STACJE KOLEJOWE, ŚRODKI TRANSPORTU

Pod nadzorem Powiatowego Inspektora Sanitarnego w powiecie przemyskim znajdują się: dworzec autobusowy w Dubiecku oraz stacja PKP Żurawica. W roku 2024 obiekty te nie były przewidziane do kontroli. Skontrolowano 1 środek transportu do przewozu dzieci. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

4.2.5. CMENTARZE I DOMY POGRZEBOWE

W ewidencji na terenie powiatu przemyskiego znajduje się 88 cmentarzy komunalnych. W okresie sprawozdawczym skontrolowano 68 cmentarzy komunalnych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

4.2.6. INNE OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Na terenie powiatu przemyskiego znajdują się 3 ustępy publiczne ogólnodostępne. W roku 2024 skontrolowano 1 obiekt. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości. Dodatkowo w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie i mając na względzie polecenia Wojewody Podkarpackiego prowadzono stały monitoring dostępności koszy na odpady komunalne, wywóz odpadów komunalnych, zapewnienia dostępu do toalet i ogólnego porządku przy trasach dojazdowych do przejścia granicznego w Medyce, a także na parkingach oraz Miejscach Obsługi Pasażerów. W roku 2024 na terenie miasta funkcjonowało 7 punktów zbiorowego zakwaterowania uchodźców z Ukrainy oraz punkt recepcyjny. Łącznie przeprowadzono 71 kontroli sanitarnych. Łączna liczba kontroli tras dojazdowych, parkingów i miejsc obsługi podróżnych w roku 2024 r. wyniosła 236.

5. NADZÓR NAD WARUNKAMI SANITARNO-HIGIENICZNYMI ŚRODOWISKA PRACY I CHEMIKALIAM

5.1. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA W RAMACH BIEŻĄCEGO NADZORU SANITARNEGO OCHRONY ZDROWIA PRACOWNIKÓW PRZED SZKODLIWYMI I UCIAŻLIWYMI CZYNNIKAMI WYSTĘPUJĄCYMI W MIEJSCU PRACY

Sprawowanie nadzoru nad warunkami pracy ma na celu poprawę warunków pracy oraz ochronę zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy, w tym przede wszystkim zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych. Główne kierunki działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie prowadzonego nadzoru sanitarnego w zakresie higieny pracy określone są w *Wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2024 r.* W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego Oddział Higieny Pracy realizował w 2024 r. działania kontrolne dotyczące przestrzegania przepisów m.in. z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy, wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich u zatrudnionych pracowników, występowania substancji chemicznych i ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, reprotoksycznym lub mutagennym w środowisku pracy, występowania szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy, a także oceny ryzyka zawodowego. W roku 2024 objęto ewidencją 293 zakładów pracy na terenie powiatu Przemyśla. Przeprowadzono 32 kontrole w 27 zakładach, zatrudniających łącznie 751 pracowników, w tym 670 osób zatrudnionych bezpośrednio przy produkcji, 42 osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, 299 osoby zatrudnione w porze nocnej.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że w warunkach przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia/natężenia czynnika szkodliwego w środowisku pracy czynności zawodowe wykonuje 15 pracowników w narażeniu na nadmierny hałas.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych w zakładach pracy dla stwierdzonych nieprawidłowości wydano 5 decyzji.

Wydane decyzje dotyczyły usunięcia nieprawidłowości w postaci:

- braku aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy,
- opracowania zgodnie ze stanem faktycznym „Informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym”.

Nie wydano decyzji unieruchamiającej stanowisko pracy oraz postanowień o nałożeniu grzywien celem przymuszenia do wykonania obowiązku.

W odniesieniu do czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy przeprowadzono 17 kontroli, w wyniku przeprowadzonych kontroli nie odnotowano przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia pyłu drewna w zakładach pracy.

5.2. OCENA WARUNKÓW PRACY I WYPEŁNIANIE PRZEZ PRACODAWCÓW OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW NARAŻONYCH NA SUBSTANCJE RAKOTWÓRCZE LUB MUTAGENNE ZAWARTE W LEKACH CYTOSTATYCZNYCH

W ewidencji Oddziału Higieny Pracy brak jest zakładów pracy z terenu powiatu przemyskiego stosujących leki cytostatyczne.

5.3. OCENA WARUNKÓW PRACY PODCZAS ZABEZPIECZANIA/USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST- NA PODSTAWIE KONTROLI PRZEPROWADZONYCH W 2024 ROKU

Na terenie powiatu przemyskiego nie zewidencjonowano przedsiębiorstw zajmujących się usuwaniem bądź transportem wyrobów/odpadów zawierających azbest. PPIS w Przemysłu otrzymał w 2024 roku 3 zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia takich prac.

5.4. CHOROBY ZAWODOWE

W roku 2024 do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemysłu wpłynęło 4 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej u pracowników

zamieszkałych na terenie powiatu przemyskiego. 1 zgłoszenie dotyczyło podejrzenia choroby zawodowej z pozycji 6 wykazu chorób zawodowych– astma oskrzelowa, 1 zgłoszenie z pozycji 21 wykazu chorób zawodowych- obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz oraz 2 zgłoszenia z pozycji 26 wykazu chorób zawodowych– choroby zakaźne lub pasożytnicze, albo ich następstwa. Prowadzono 5 postępowań w sprawach chorób zawodowych. Wydano 1 decyzję administracyjną, stwierdzającą chorobę zawodową u właściciela indywidualnego gospodarstwa rolnego z terenu powiatu przemyskiego, 1 decyzję u pracownika zatrudnionego w Nadleśnictwie znajdującym się na terenie powiatu przemyskiego oraz 1 decyzję stwierdzającą chorobę zawodową u pracownika zatrudnionego w systemie oświaty na terenie powiatu przemyskiego.

5.5. DZIAŁANIA W ZAKRESIE BADAŃ I POMIARÓW CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA W ŚRODOWISKU PRACY

W ramach nadzoru nad środowiskiem pracy w roku 2024 wykonano pomiary czynników szkodliwych w 8 zakładach pracy na terenie powiatu przemyskiego w zakładzie z branży tartacznej, w zakładzie produkującym drewno klejone, zakładzie przemysłu drzewnego, naprawy i konserwacji sprzętu transportowego kolejowego. Pomiary i badania środowiskowe wykonane zostały przez akredytowane laboratorium WSSE w Rzeszowie Dział Laboratoryjny Laboratorium Higieny Pracy– Pracownia w Przemysłu oraz w Rzeszowie.

5.6. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA W RAMACH BIEŻĄCEGO NADZORU SANITARNEGO

5.6.1. PRODUKTU BIOBÓJCZE

Produkty biobójcze stanowią substancję lub mieszaninę, składającą się z jednej lub kilku substancji czynnych, której przeznaczeniem jest niszczenie, odstraszanie, unieszkodliwianie organizmów szkodliwych, zapobieganie ich działaniu lub zwalczanie ich w jakikolwiek sposób inny niż działanie czysto fizyczne lub mechaniczne. Substancja czynna oznacza substancję działającą na organizmy

szkodliwe lub przeciwko nim lub mikroorganizm działający na organizmy szkodliwe lub przeciwko nim. W zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu oraz stosowaniem produktów biobójczych przeprowadzono 2 kontrole. Nie wydano decyzji administracyjnych w przedmiocie nadzoru nad środkami biobójczymi.

5.6.2. SUBSTANCJE CHEMICZNE I ICH MIESZANINY

W ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu preparatów chemicznych nie przeprowadzano kontroli mających na celu ustalenie wywiązywania się pracodawców z obowiązków wynikających rozporządzenia 1907/2006 REACH. Na terenie powiatu przemyskiego nie prowadziły działalności podmioty produkujące lub importujące substancje niebezpieczne, zobowiązane do dokonania rejestracji lub rejestracji wstępnej tych substancji.

5.6.3. DETERGENTY

W 2024 roku nie przeprowadzano kontroli w ramach nadzoru nad detergentami.

5.6.4. PREKURSORY NARKOTYKÓW KAT. 2 i 3

Prekursory narkotyków to substancje chemiczne posiadające szereg legalnych zastosowań, takich jak wytwarzanie tworzyw sztucznych, produktów farmaceutycznych, kosmetyków, perfum, detergentów lub środków aromatyzujących. Są one również przedmiotem obrotu na potrzeby legalnych zastosowań na rynkach regionalnych i światowych, ale niektóre z nich mogą zostać wykorzystane do produkcji narkotyków. W ewidencji Oddziału Higieny Pracy brak zakładów z terenu powiatu przemyskiego prowadzących działalność w tym zakresie. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyśl nie wydawał w 2024 r. zezwoleń na wywóz prekursorów narkotyków gr. 2 i 3 do krajów trzecich.

5.7. DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEGO POWIATOWEGO INSPEKTORA SANITARNEGO W PRZEMYŚLU W ZAKRESIE ZMNIEJSZANIA ZAGROŻEŃ ZDROWIA PUBLICZNEGO STWARZANYCH PRZE ŚRODKI ZASTĘPCZE I NOWE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE W 2024 R

Państwowa Inspekcja Sanitarna realizuje zadania z zakresu nadzoru sanitarnego dot. kontroli przestrzegania przepisów zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych (ŚZ) lub nowych substancji psychoaktywnych (NSP) w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2024 r. w zakresie ograniczania dostępności środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych, tak jak w ubiegłych latach, podejmowane były przy współpracy z innymi organami i polegały przede wszystkim na wymianie informacji o nowych substancjach psychoaktywnych oraz środkach zastępczych.

5.7.1. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W OBSZARZE ZATRUĆ ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI LUB NOWYMI SUBSTANCJAMI PSYCHOAKTYWNYMI

Organy inspekcji sanitarnej są obowiązane do wprowadzania danych do Systemu Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych (SMIOD). Podmioty wykonujące działalność leczniczą oraz podmioty przeprowadzające badanie pośmiertne zgłaszają państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu, właściwemu ze względu na siedzibę tego podmiotu, wystąpienie zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną albo podejrzenie wystąpienia takiego zatrucia albo zgonu, którego przyczyną mogło być albo było zatrucie środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną. Zgłoszone dane gromadzone są w Systemie Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych i służą do sporządzenia corocznego Raportu Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczącego zatruc środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną w Polsce. W 2024 r. Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Przemysłu nie zgłoszono żadnych przypadków interwencji medycznych, zakwalifikowanych jako podejrzenie zatrucia lub zatrucie nowymi substancjami psychoaktywnymi i środkami zastępczymi. Nie wpłynęły również żadne informacje o

zgonach spowodowanych zażyciem środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

5.7.2. OGRANICZENIE OBROTU I DOSTĘPNOŚCI ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH

W okresie sprawozdawczym nie prowadzono postępowań w sprawie wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych na terenie powiatu przemyskiego, nie było zgłoszeń o przypadkach zatruc lub zgonów wywołanych przez wyżej wymienione substancje. W 2024 r. w obiektach na terenie powiatu nie przeprowadzano kontroli oraz nie wydawano decyzji dot. wycofania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

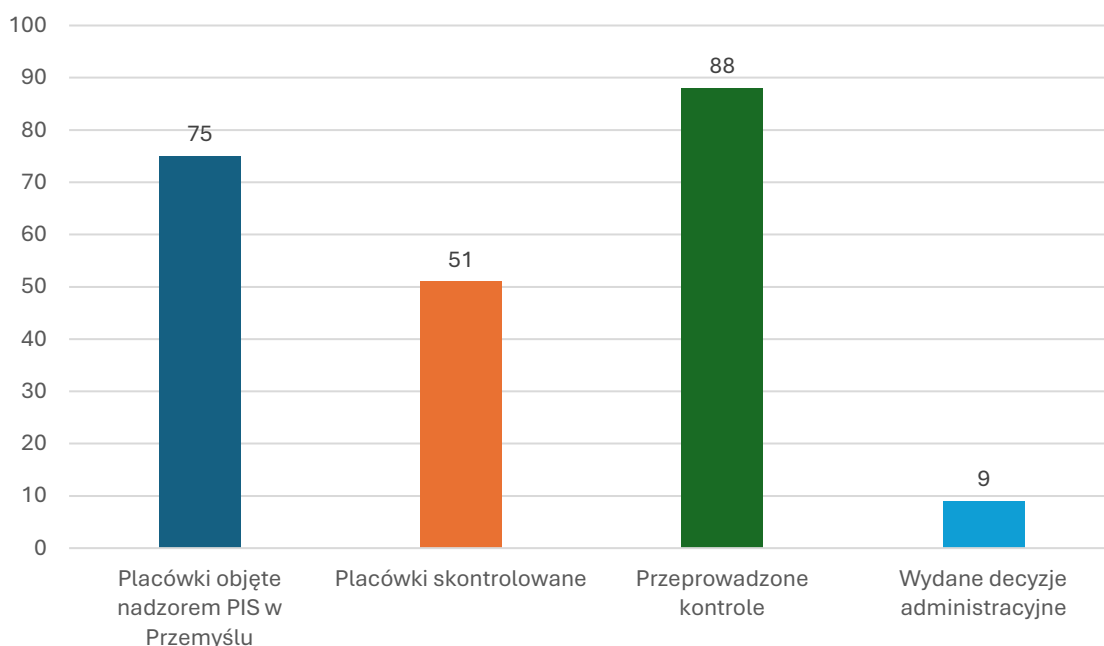
6. NADZÓR NAD WARUNKAMI SANITARNYMI W PLACÓWKACH NAUCZANIA, WYCHOWANIA I WYPOCZYNKU

Na terenie powiatu przemyskiego w 2024 r. nadzorem sanitarnym objętych było 75 placówek oświatowo– wychowawczych. W ciągu roku przeprowadzono 88 kontroli sanitarnych w 51 obiektach. Kontrole dotyczyły stanu sanitarno-higienicznego obiektów oraz higieny procesu nauczania, w tym warunków do utrzymania czystości osobistej uczniów, właściwego rozkładu zajęć i przerw w celu niedopuszczenia do przemęczenia, zachowania warunków ergonomii i odpowiednich parametrów technicznych ławek, krzeseł i mebli szkolnych, dbania o właściwe oświetlenie, ogrzewanie i wietrzenie sal szkolnych w placówkach oświatowo - wychowawczych. Kontrole dotyczyły również przygotowania placówek do rozpoczęcia roku szkolnego 2024/2025.

W wyniku przeprowadzonych kontroli 9 decyzji administracyjnych, w tym 1 decyzję zmieniającą termin wykonania decyzji i 8 decyzji administracyjnych dotyczących poprawy stanu sanitarno-higienicznego placówki, nakazujących przeszkolenie pracowników placówki z pierwszej pomocy przedmedycznej i zapewnienia odpowiedniej temperatury w budynku szkoły.

Tabela 9. Kontrola placówek w 2024 r. na terenie powiatu przemyskiego.

Liczba placówki objęte nadzorem PIS w Przemyślu	Liczba placówek skontrolowanych	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych
75	51	88	9

Wykres 13. Kontrola placówek w 2024 r. na terenie powiatu przemyskiego

6.1. STAN SANITARNO-TECHNICZNY PLACÓWEK OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

Przeprowadzone kontrole wykazały, iż w 2 skontrolowanych placówkach nie były spełnione wymagania sanitarno- higieniczne. Placówki w których stwierdzono uchybienia to: Zespół Szkolno-Przedszkolny w Dubiecku i Szkoła Podstawowa w Kosienicach. Pozostałe skontrolowane placówki wykazano jako dobre.

6.2. OCENA WARUNKÓW DO UTRZYMANIA HIGIENY OSOBISTEJ DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2024 r. oceniono, iż spośród skontrolowanych placówek właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej zapewniały wszystkie placówki nauczania i wychowania. 3 skontrolowane placówki posiadają własne ujęcie wody bez uzdatniania wody i 3 placówki nie są podłączone do sieci kanalizacyjnej, posiadają zbiornik bezodpływowy. Pozostałe skontrolowane obiekty podłączone są do sieci wodno-kanalizacyjnych zarządzanych przez Gminne Zakłady Wodno-Kanalizacyjne. W skontrolowanych placówkach nie stwierdzono braków bieżącej ciepłej i zimnej

wody. Placówki zapewniają w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych środki higieny osobistej oraz właściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń sanitarnych.

6.3. ERGONOMIA WYPOSAŻENIA PLACÓWEK DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2024 r. w ramach bieżącego nadzoru kontrolowano stanowiska pracy ucznia pod kątem dostosowania mebli do wzrostu uczniów. Przeprowadzono ocenę dostosowania mebli do wzrostu uczniów w 4 placówkach oświatowo-wychowawczych w 14 oddziałach szkół podstawowych. Łącznie sprawdzono 80 stanowisk. W kontrolowanych placówkach nie stwierdzono uchybień w w/w zakresie.

Tabela 10. Ocena dostosowania stolików i krzeseł do warunków antropometrycznych uczniów.

Rodzaj placówki	Ocena dostosowania mebli do wzrostu uczniów i przedszkolaków			Stwierdzono nieprawidłowości		
	Liczba placówek	Liczba oddziałów w	Liczba stanowisk	Liczba placówek	Liczba oddziałów w	Liczba stanowisk
Szkoły Podstawowe funkcjonujące samodzielnie	3	11	60	0	0	0
Szkoły Podstawowe funkcjonujące w Zespołach	1	3	20	0	0	0
SUMA	4	14	80	0	0	0

6.4. ZAPEWNIENIA MIEJSCA NA PODRĘCZNIKI I PRZEBORY SZKOLNE I HIGIENICZNA OCENA ROZKŁADÓW ZAJĘĆ LEKCYJNYCH W PLACÓWKACH

Mając na uwadze konsekwencje noszenia przeciążonych plecaków pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyślu w swojej pracy podejmują działania mające na celu profilaktykę wad postawy. W tym celu podczas

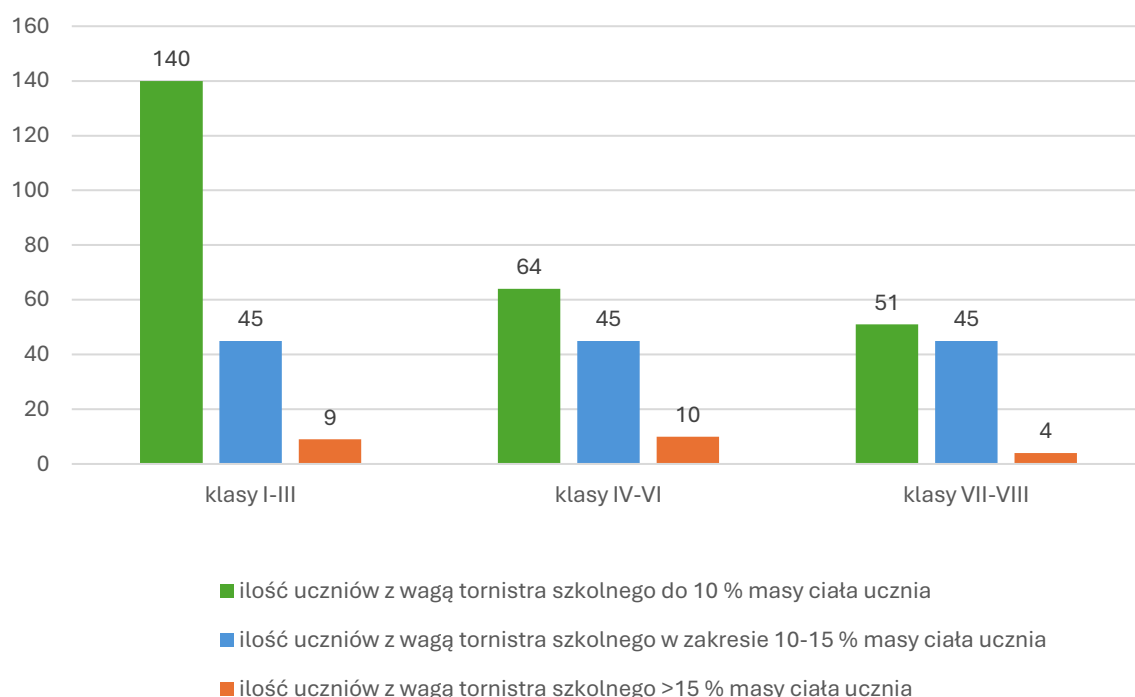
kontroli sanitarnych w placówkach oświatowych nauczania sprawdzali, w jaki sposób szkoły realizują zapis § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. Zgodnie z nim, w pomieszczeniach szkoły lub placówki powinna zostać zapewniona uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych. We wszystkich skontrolowanych placówkach była zapewniona możliwość pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych w szafkach uczniowskich lub innych wyznaczonych miejscach w salach lekcyjnych. Nie stwierdzono uchybień w/w zakresie.

W placówkach poddano ocenie higienę procesów nauczania– rozkład zajęć dydaktyczno-wychowawczych powinien uwzględniać potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, zróżnicowania zajęć w każdym dniu a także uwzględniać możliwości psychofizyczne uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia. Zgodnie z wytycznymi oceniano, czy zajęcia rozpoczynają się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami jest nie większa niż 1 godzina oraz czy różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia jest nie większa od 1 godziny. Oceniano czy plan uwzględnia w każdym dniu zajęcia z elementami ruchu i czy lekcje z przedmiotów wymagających wzmożonego wysiłku umysłowego nie znajdowały się na pierwszych i ostatnich godzinach. Prawidłowo skonstruowany rozkład zajęć lekcyjnych wpływa na zdrowie oraz możliwości psychofizyczne dzieci i młodzieży, a w związku z tym na prawidłowy proces uczenia się i osiąganę wyniki w nauce. W ramach bieżącego nadzoru placówek oświatowych nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie planowania rozkładu zajęć lekcyjnych.

6.5. DZIAŁANIA KONTROLNE NA RZECZ ELIMINACJI RYZYKA ROZWOJU WAD POSTAWY

W 2024 r. przeprowadzono pomiary dotyczące obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w 2 Szkołach Podstawowych na terenie powiatu przemyskiego. Badania objęły 31 oddziałów, łącznie 413 uczniów. 255 uczniów posiadało plecaki o wartości do 10 % ich masy ciała, co stanowi 61,74 % z ogółu zważonych. 135 uczniów posiadało tornistry o wartości pomiędzy 10– 15 % wagi swojego ciała, co daje 32,69 % z ogółu zważonych tornistrów. Natomiast plecaki 23 uczniów przekraczały

dopuszczalną wysoką normę 15 % masy ciała, co daje 5,57 % z ogółu zważonych. Obserwuje się znaczną poprawę w stosunku do lat ubiegłych, ale nadal pomimo stworzenia w szkołach warunków do pozostawiania podręczników i przyborów szkolnych, uczniowie noszą ciężkie plecaki, co niekorzystnie wpływa na ich zdrowie i samopoczucie.

Wykres 14. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych

Tabela 11. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych w klasach I-VIII

Klasy	Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych		
	Ilość uczniów z wagą tornistra szkolnego do 10% masy ciała ucznia	Ilość uczniów z wagą tornistra szkolnego w zakresie 10 – 15% masy ciała ucznia	Ilość uczniów z wagą tornistra szkolnego >15% masy ciała ucznia
I-III	140	64	51
IV-VI	45	45	45
VII-VIII	9	10	4

6.6. WARUNKI DO PROWADZENIA ZAJĘĆ WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pobytu dzieci i młodzieży w szkołach, kontrolami objęto również warunki sanitarno-higieniczne prowadzenia

zajęć wychowania fizycznego. Ocenie poddano posiadaną przez placówkę infrastrukturę sportową oraz stan sanitarno-techniczny zaplecza sportowego. Na podstawie kontroli przeprowadzonych w 2024 r. ustalono, że w 8 placówkach uczniowie mogli korzystać z pełnej infrastruktury sportowej, tj. szkolnego zespołu sportowego wraz z boiskiem, w skład którego wchodzi jedna lub dwie sale sportowe oraz pomieszczenia pomocnicze, tj. przebieralnie, natryskownie, ustępy, przechowalnie sprzętu sportowego, gabinet wychowania fizycznego– pokój nauczycieli. Szkolny zespół sportowy bez boiska posiada 4 placówki. Pozostałe skontrolowane placówki posiadają zaplecze sportowe w postaci boiska oraz sali zastępczej lub samej sali gimnastycznej. Ponadto placówki oświatowe posiadają własne place zabaw. W skontrolowanych szkołach odnotowano, że w 2 placówkach prowadzi się zajęcia z wychowania fizycznego na korytarzach szkolnych. Podczas przeprowadzanych kontroli oceniano również stopień korzystania przez uczniów z natrysków po zajęciach sportowych. Pomimo możliwości korzystania z natrysków, nie korzysta się z natrysków w szkołach.

6.7. WARUNKI SANITARNE ZORGANIZOWANYCH FORM WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

Na terenie powiatu przemyskiego, zimowy oraz letni wypoczynek dzieci i młodzieży został skontrolowany przez pracowników Oddziału Higieny Dzieci i Młodzieży.

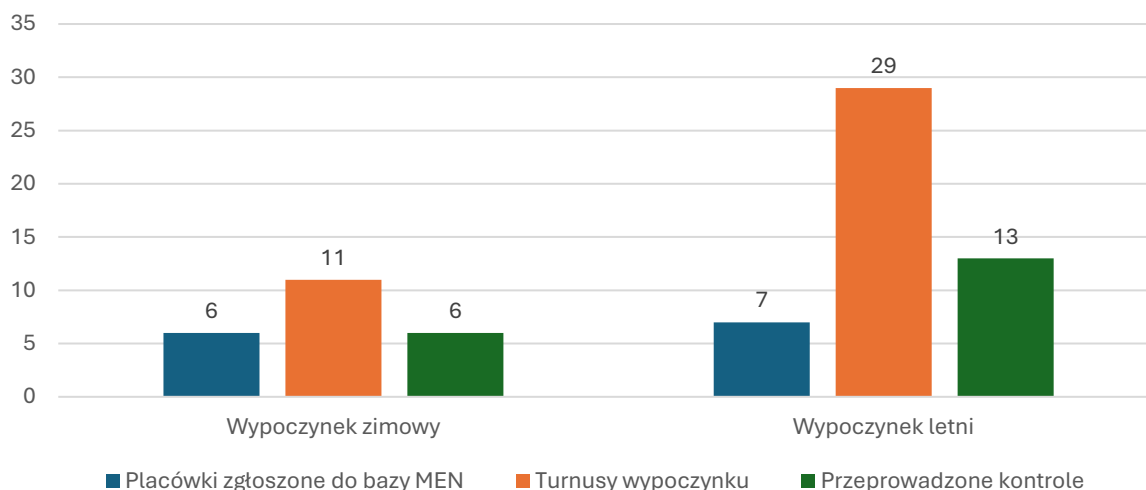
Wszystkie turnusy wypoczynkowe zostały zgłoszone przez organizatorów do elektronicznej bazy wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Przeprowadzono 6 kontroli zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży z 11 turnusów zgłoszonych do elektronicznej bazy MEN. Wypoczynek zimowy zorganizowany głównie w formie półkolonii i kolonii w obiekcie hotelowym oraz obiekcie okazjonalnie wykorzystywanym do wypoczynku. W skontrolowanych turnusach z wypoczynku łącznie skorzystało 262 dzieci.

Podczas zimowej akcji nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanych obiektach. Podczas kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie zasad opracowanych i wdrożonych wytycznych wydanych przez GIS i MEN, zaopatrzenie w środki dezynfekcyjne, przestrzeganie procedur higienicznych opracowanych przez organizatorów wypoczynku.

Letni wypoczynek został skontrolowany w 7 placówkach, przeprowadzono 13 kontroli z 29 turnusów zgłoszonych do elektronicznej bazy MEN. Z wypoczynku letniego skorzystało 494 dzieci i młodzieży w wieku 7-19 lat.

Organizatorzy wypoczynku zadbali o bezpieczeństwo i aktywne spędzanie czasu wolnego, przestrzegając zalecanych wytycznych przez Ministerstwo Edukacji i Sportu oraz Państwową Inspekcję Sanitarną, która na bieżąco kontrolowała przestrzeganie procedur sanitarnych. Nie stwierdzono uchybień.

Wykres 15. Wypoczynek zimowy i letni w 2024 r. na terenie powiatu przemyskiego

Tabela 12. Wypoczynek zimowy i letni w 2024r. na terenie powiatu przemyskiego

Wypoczynek dzieci i młodzieży	Liczba placówek zgłoszonych do bazy MEN	Liczba turnusów zgłoszonych do bazy MEN	Liczba przeprowadzonych kontroli
zimowy	6	11	6
letni	7	29	13

6.8. ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE

Na terenie powiatu znajdują się 2 żłobki. W 2024 r. nie przeprowadzono oceny stanu sanitarnego w placówkach żłobkowych.

7. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA NA TERENIE POWIATU PRZEMYSKIEGO W ROKU 2024

Działania podejmowane w 2024 roku przez Powiatową Stację Sanitarно–Epidemiologiczną w Przemyśle wynikały z założeń; Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025, Krajowego Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2022–2026 oraz sytuacji epidemiologicznej powiatu przemyskiego

Podejmowane działania w 2024 roku przez Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia skierowane były do dzieci w wieku przedszkolnym, szkolnym, ich rodziców i opiekunów, jak również nauczycieli, wychowawców oraz społeczności lokalnej zamieszkującej na terenie powiatu przemyskiego. Miały one na celu promować zdrowy styl życia oraz poszerzać odpowiedzialność za zdrowie własne i swoich najbliższych. Wszystkie działania podejmowane były przy współpracy różnych instytucji państwowych, samorządowych oraz podmiotów niepublicznych.

Na terenie powiatu przemyskiego w placówkach oświatowych realizowano programy edukacyjne:

PROGRAMY EDUKACYJNE

7.1. OGÓLNOPOLSKI PROGRAM „TRZYMAJ FORMĘ”

Program propagujący zdrowy styl życia, promujący zdrowe odżywianie oraz aktywność fizyczną. Początkiem roku 2024 koordynator powiatowy w PSSE w Przemyśle zaprosił Dyrektorów szkół oraz koordynatorów szkolnych do udziału i realizacji XVII edycji programu wśród młodzieży szkolnej.

Celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. Działania podejmowane podczas realizacji programu zmierzały do zwiększenia świadomości uczestników programu dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie. W ramach realizacji programu w szkołach odbyły się liczne spotkania pracowników PSSE w Przemyśle z młodzieżą, gdzie tematyka spotkań dotyczyła min. napojów energetyzujących.

Dodatkowo nauczyciele mogli uczestniczyć w II konferencji naukowo- szkoleniowej dotyczącej aktywności fizycznej i zbilansowanej diety pn. „Aktywność fizyczna, prawidłowe odżywianie i ich promocja w zdrowiu dzieci i młodzieży”. Konferencja organizowana przez WSSE w Rzeszowie oraz Uniwersytet Rzeszowski.

W roku szkolnym 2023/2024 do programu przystąpiło 17 szkół podstawowych, a edukacją objęto 501 dzieci. Wszystkie działania podejmowane w ramach projektu „Trzymaj formę” w szkołach cieszyły się dużym zaangażowaniem wśród uczniów, którzy zainteresowaniem i pasją łączyli zabawę i sport do osiągnięcia zamierzonego celu.

Wzmocnieniem programu było ogłoszenie Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o Zdrowym Stylu Życia „Trzymaj formę”. Do etapu powiatowego zakwalifikował się Zespół Szkół w Stubnie.

Uroczyste podsumowanie programu, edycji XVII „Trzymaj Formę” odbyło się w Szkole Podstawowej w Krasieczynie.

7.2. PROGRAM „SKĄD SIĘ BIORĄ PRODUKY EKOLOGICZNE?”

Program dedykowany do najmłodszej grupy dzieci. W tym też okresie kształtują się u maluchów zachowania dotyczące zdrowia i dlatego też, ważnym elementem jest edukacja w zakresie prawidłowego odżywiania. Program realizowany w 2 Przedszkolach na terenie powiatu przemyskiego, edukacją objęto 33 dzieci oraz 63 rodziców/opiekunów. Dzieci bardzo chętnie brały udział w zajęciach praktycznych i teoretycznych, zarówno w grupie rówieśniczej jak i indywidualnie w przedszkolu.

Uwzględniono w nim integrację całego środowiska biorącego udział w rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym, uczy dzieci jak być świadomym konsumentem, kształtuje postawy determinujące zachowania zdrowotne, propaguje zdrowy styl życia.

7.3. PROGRAM „BIEG PO ZDROWIE”

To już VI edycja programu realizowanego w szkołach podstawowych. Głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów. Grupa, do której skierowany jest program, to dzieci klas IV i ich rodzice.

Edukacją objęto 117 dzieci oraz 226 rodziców/opiekunów. Program nadal w opinii koordynatorów szkolnych jest dobrze przygotowany merytorycznie.

7.4. PROGRAM „CZyste POWIETRZE WOKÓŁ NAS”

Adresowany do przedszkolaków, ich rodziców/ opiekunów. Głównym celem programu jest edukacja w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi. W roku szkolnym 2023/24 realizowany był w 4 przedszkolach

(edukacją objęto 86 dzieci oraz 104 rodziców/opiekunów). Program został odebrany przez nauczycieli jako wartościowy i praktyczny, przyczynił się do zwiększenia wiedzy dzieci na temat codziennych nawyków zdrowotnych, dzieci potrafią rozpoznać co jest dobre dla ich zdrowia, a co im szkodzi. Wszyscy koordynatorzy przedszkolni zdecydowali wziąć udział w realizacji programu w bieżącym roku szkolnym.

Podsumowaniem programu było spotkanie Przedstawicieli PSSE w Przemyśle z dziećmi w Przedszkolu w Kuńkowcach, gdzie przedszkolaki wypowiadały się nt. dymów występujących w środowisku oraz ich szkodliwości.

7.5. DNI ZDROWIA PSYCHICZNEGO– PAŹDZIERNIK 2024

W październiku 2024 roku w Muzeum Ziemi Przemyskiej, PSSE w Przemyśle zorganizowała konferencję warsztatową pn.: „Przemysłana obecność. Systemy rodzinne a problemy psychiczne dzieci i młodzieży”.

Konferencję zorganizowano jako jedno z działań w ramach „Dni Zdrowia Psychicznego”, przy współpracy z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Przemyśle.

Celem wydarzenia było przedstawienie odbiorcom zależności pomiędzy systemem rodzinnym a funkcjonowaniem jednostki (dziecka, rodzica) oraz przedstawienie pożądaných kierunków pracy z systemami rodzinnymi w kontekście kryzysu psychicznego. Konferencja była dedykowana pedagogom i psychologom szkolnym, asystentom rodziny oraz wychowawcom domów dziecka- łącznie uczestniczyło w niej 120 osób. Cenne uwagi wnieśli prelegenci min. Magdalena Tyśnicka , psycholog, psychoterapeuta, mediator oraz psycholodzy/ terapeuci z Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Przemyśle pani Joanna Gawrecka, Justyna Koziak, Karolina Łaniesz. Gościnnie wystąpili przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz grupy Al-Anon. Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród pedagogów i psychologów z wnioskiem, że potrzebna jest dalsza kontynuacja działań w tym zakresie.

7.6. PROGRAM „ZAWSZE RAZEM”

Realizowany w szkołach podstawowych w klasach od I-III. Głównym celem programu jest kształtowanie u dzieci właściwych postaw wobec słabszych rówieśników, unikanie zachowań ryzykownych oraz nauka podejmowania zdrowych wyborów. Program realizowały 3 szkoły podstawowe na terenie powiatu przemyskiego, objęto edukacją 33 uczniów i 5 rodziców. Wzbogaceniem programu było ogłoszenie konkursu plastycznego pt.: „Zawsze razem” dla dzieci klas I-III szkół podstawowych. Do konkursu zgłosiła się m.in. Szkoła Podstawowa w Kaszycach, z której dwie uczennice zostały nagrodzone na szczeblu wojewódzkim za przygotowanie plakatów o tematyce promowania zdrowego stylu życia.

7.7. PROGRAM „ZAPOBIEGANIE HIV/AIDS I CHOROBYM PRZENOSZONYM DROGĄ PŁCIOWĄ”

Celem programu jest kształtowanie zachowań i odpowiedzialności za własne zdrowie.

Program skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych, realizowany na terenie powiatu w 1 szkole, w której objęto edukacją

81 uczniów.

7.8. PROGRAM „ARS, CZYLI JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ”

Program dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki i dopalacze), adresowany jest dla młodzieży szkół ponadpodstawowych. Celem jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Głównym przekazem programu jest uświadamianie młodego pokolenia refleksji nad ważnymi dla nich wartościami jakimi jest rodzina i miłość. Natomiast zdrowie i wolność są rozumiane jako elementy sprzyjające odpowiedzialnej miłości oraz zdrowiu i prawidłowemu rozwojowi kolejnego pokolenia. Działaniami edukacyjnymi objęto 42 uczniów oraz 31 rodziców. Program realizowany w 1 szkole ponadpodstawowej w gminie Dubiecko.

7.9. PROGRAM „ZNAMIĘ. ZNAM. JE!”

Program edukacyjny z zakresu profilaktyki czerniaka skóry. Bardzo dobrze przygotowany merytorycznie, w jego ramach dostępne są materiały pomocnicze dla

młodzieży i nauczycieli. Program adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, a zrealizowany został w 1 szkole na terenie gminy Dubiecko, objęto edukacją 32 uczniów oraz 32 rodziców.

8. AKCJE, KAMPANIE I INNE PRZEDSIĘWZIĘCIA PROZDROWOTNE

8.1. KAMPANIA „COŚ WAS ŁĄCZY, ZRÓB TEST NA HIV”

Kampania edukacyjna „Coś Was łączy? Zrób test na HIV” zachęca do poznania swojego statusu serologicznego oraz upowszechniania informacji na temat HIV/AIDS. Głównym celem przedsięwzięcia jest umożliwienie bezpłatnego, anonimowego wykonania testu

diagnostycznego w kierunku HIV jak największej liczbie osób. Lepiej wykonać test i poznać swój status serologiczny, niż żyć z HIV nie wiedząc o tym. Osoba, która wie, że jest zakażona HIV, ma szansę zadbać o zdrowie swoje i swoich bliskich.

Kampania była propagowana w mediach społecznościowych

PSSE w Przemyśle oraz przez pracowników oddziału OZiPZ, którzy przekazywali informację w palcówkach oświatowych na terenie powiatu przemyskiego, przedstawiając w jakich miejscach/ punktach można wykonać bezpłatnie i anonimowo test w kierunku HIV.

8.2. PROFILAKTYKA CHORÓB ZAKAŻNYCH „SZCZEPIMY SIĘ”

Istotnym elementem działań prowadzonych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Przemyśle była kampania „Szczepimy się”, mająca na celu uświadamiać, informować i rozwiać wszelkie wątpliwości na temat szczepień ochronnych dzieci i młodzieży i kalendarza szczepień obowiązującego w 2024 r. W tym celu zostały zorganizowane:

- 2 spotkania edukacyjne dla 45 uczniów szkół ponadpodstawowych,
- 2 spotkania edukacyjne z nauczycielami/pedagogami.

8.3. AKCJA „MYJĘ RĘCE, BO WIEM WIĘCEJ”

Akcja edukacyjna rozpropagowana na terenie placówek oświatowych dla najmłodszych grup dzieci w przedszkolach, szkołach podstawowych klas I-IV. Prowadzone działania dotyczyły znaczenia higieny osobistej ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego mycia rąk. Przedstawiciele PSSE w Przemyśle spotykali się z dziećmi w 2 placówkach oświatowych, gdzie uczyli, jak w sposób prawidłowy dbać o higienę osobistą i higienę mycia rąk w działaniach uczestniczyło 25 dzieci.

Zdjęcie 1. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Żurawicy

8.4. AKCJA „PROBLEM WAGI CIĘŻKIEJ”

Wraz z rozpoczęciem roku szkolnego 2023/2024 Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Przemyśle przystąpiła do III edycji kampanii „Problem wagi ciężkiej”. Pracownicy PSSE przeprowadzili w dwóch szkołach pomiary obciążenia uczniów ciężarem tornistrów wśród 413 uczniów. Podczas akcji ważenia tornistrów w szkołach, spotkano się z różnymi rodzajami tornistrów i plecaków; z materiału oraz usztywnione. Zaobserwowano, że dzieci z klas nauczania wczesnoszkolnego miały przeciążone plecaki. Spowodowane to było tym, że oprócz książek noszą plastikowe śniadaniówki, często po 2 napoje, nierzadko zabawki i inne niepotrzebne w szkole rzeczy osobiste. Przeprowadzono 2 pogadanki z dziećmi, w trakcie których

uświadamiano, co powinno się znaleźć w plecaku ucznia. Przedstawiono także prawidłowe zakładanie plecaka przez dziecko oraz zwrócono uwagę rodzicom, jakie cechy plecaka są istotne, aby ułatwić zakup tego właściwego. W spotkaniach uczestniczyło 413 uczniów oraz 32 nauczycieli.

8.5. ŚWIATOWY DZIEŃ ZDROWIA

Wśród działań realizowanych corocznie, a skierowanych do lokalnej społeczności naszego powiatu, PSSE w Przemyśle zorganizowała Dni Profilaktyki Onkologicznej „Masz haka na raka?”. Akcja prowadzona jest dwutorowo; najpierw prowadzone są spotkania profilaktyczne dla społeczności lokalnych, a następnie wszystkie działania zakończone są finałem w Galerii Sanowa podsumowującym całą akcję. Spotkania odbyły się z mieszkańcami powiatu przemyskiego m.in. w Stowarzyszeniu na Rzecz Rozwoju Leszna, skierowane do lokalnej społeczności Gminy Stubno. Działania prowadzone były przy współpracy Medyczno- Społecznego Centrum Kształcenia Ustawicznego i Zawodowego w Przemyśle oraz uczelni wyższej Państwową Akademią Nauk Stosowanych w Przemyśle. Przedstawiono profilaktykę nowotworową górnych dróg oddechowych. Odbyło się spotkanie z lekarzem, który omówił wpływ substancji smolistych na zdrowie. Przeprowadzono warsztaty samobadania piersi, przedstawiono pielęgnację skóry po mastektomii. Drugie spotkanie z mieszkańcami powiatu odbyło się w Buszkowicach, gmina Żurawica. Omówiono profilaktykę nowotworową raka skóry/ czerniaka, lekarz dermatolog przedstawił rodzaje znamion i objawy czerniaka, dodatkowo wszyscy uczestnicy spotkania zostali przebadani przez lekarza dermatologa. W ramach kampanii „Ja Już A Ty?” odbyły się warsztaty w Śliwnicy (gmina Krasieczyn), gdzie omówiono profilaktykę raka szyjki macicy i szczepienia na HPV, profilaktykę raka piersi wraz z pielęgnacją po mastektomii. Spotkanie z mieszkankami Śliwnicy cieszyło się dużym zainteresowaniem kobiet.

Zdjęcie 2. Dom Ludowy w Buszkowiczkach

Jak wynika z potrzeb lokalnych, Dni Profilaktyki Onkologicznej „Masz haka na raka” cieszą się ogromnym zainteresowaniem wśród lokalnego społeczeństwa. W związku z powyższym takie działania będą podejmowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Przemyśle w najbliższych latach.

8.6. BEZPIECZNY WYPOCZYNEK DZIECI I MŁÓDZIEŻY- BEZPIECZNE WAKACJE, BEZPIECZNE FERIE

PSSE w Przemyśle wzorem lat ubiegłych realizowała przy współpracy Komendy Miejskiej w Przemyśle akcje Bezpieczne wakacje, Bezpieczne ferie, których celem było zmniejszenie liczby wypadków, zachorowań i zakażeń u dzieci i młodzieży wypoczywającej na terenie powiatu przemyskiego. W czerwcu 2024 roku zorganizowano webinar dla organizatorów wypoczynku letniego. Szkolenie dotyczyło „Organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży- aspekt prawny, odpowiedzialność kadry opiekuńczej za bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w trakcie wypoczynku i podróży, bezpieczeństwo w blokach żywieniowych, przygotowanie obiektów do świadczenia usług wypoczynku dla dzieci i młodzieży pod względem sanitarnym i jakości wody”. W ramach bezpiecznych wakacji w miesiącach: czerwiec, lipiec i sierpień 2024 r.

zorganizowano 7 spotkań profilaktycznych dla ponad 325 uczestników letniego wypoczynku. Przeprowadzono pogadanki na temat bezpieczeństwa podczas wypoczynku letniego z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych. Tematem przewodnim był bezpieczny wypoczynek nad wodą, w górach, lesie, parku i na plaży. Zwrócono uwagę na promieniowanie UV i na stosowanie filtrów przeciwsłonecznych, które chronią przed czerniakiem skóry. Do młodzieży starszej przeprowadzono pogadanki na temat uzależnień od tytoniu, e-papierosów, energetyków, alkoholu i środków psychoaktywnych, energetyków. Istotnym elementem w edukacji było zwrócenie uwagi na przestrzeganie zasad przestrzegania zasad higieny osobistej i mycia rąk.

Podczas Akcji Lato, pracownicy PSSE w Przemyśle uczestniczyli w akcjach plenerowych organizowanych podczas imprez lokalnych m.in: Dożynki w Witoszyńcach, Święto Pieroga w Ostrowie, czy w Pikniku Rodzinnym w Prałkowcach. W/W akcjach pracownicy udzielali informacji na temat: szczepień ochronnych, grzybów, zatruc pokarmowych oraz zasad higieny i bezpieczeństwa żywności podczas upałów.

Zdjęcie 3. Bezpieczne wakacje 2024

W ramach bezpiecznych ferii, PSSE w Przemyśle zorganizowała 5 spotkań edukacyjnych na temat: Zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej, higieny mycia rąk i higieny osobistej, bezpiecznego korzystania z sieci, napojów energetyzujących, profilaktyki grypy.

8.7. KAMPANIA „EFSA”

Kampania informacyjno -edukacyjna adresowana do głównie do osób między 25 a 45 rokiem życia. Celem kampanii jest pomoc konsumentom w podejmowaniu świadomych decyzji żywieniowych. Kampania o zasięgu unijnym umożliwia konsumentom łatwy dostęp do praktycznych informacji przydatnych podczas kupowania i spożywania żywności; od pomocy przy czytaniu etykiet i informacji na temat substancji dodatkowych, do wskazówek na temat przygotowania i przechowywania produktów spożywczych „Wybieraj Bezpieczną żywność”.

W ramach kampanii pracownicy PSSE w Przemyśle zorganizowali szkolenie dla intendentów, kucharzy pracujących w żłobkach, przedszkolach, szkołach internatach, ośrodkach szkolno- wychowawczych oraz właścicieli firm cateringowych, wytwarzających posiłki dla dzieci i młodzieży.

W szkoleniu wzięło udział 30 osób, każdy otrzymał zaświadczenie ze szkolenia.

W trosce o bezpieczeństwo i zdrowie sanitarne pielgrzymów, przedstawiciel PSSE w Przemyślu przeprowadził szkolenie dla osób przygotowujących żywność w trakcie Odpustu na Kalwarii Pałacowskiej.

8.8. KAMPANIA „RZUĆ PALENIE RAZEM Z NAMI”

W ramach ogólnopolskiej kampanii „Rzuć palenie razem z nami”, zorganizowano w listopadzie XV Powiatowy Przegląd Małych Form Teatralnych pt.: „Porozmawiajmy o uzależnieniach”. Przedsięwzięcie to skierowane było do uczniów klas VII i VIII oraz szkół ponadpodstawowych. Celem Przeglądu była popularyzacja twórczej aktywizacji i edukacji młodzieży w zakresie uzależnień. Wykorzystanie takiej formy przekazu jest bardziej efektywne niż prelekcja czy wykład. Daje szansę młodym ludziom na wyrażenie tego, co uważają za ważne i warte uwagi oraz pokazać w jaki sposób postrzegają problem uzależnień. Patronat nad Przeglądem objął Prezydent Miasta Przemyśla, Starosta Powiatu Przemyskiego oraz tygodnik Życie Podkarpackie. W bieżącym roku szkolnym do konkursu zgłosiły się 4 placówki oświatowe; dwie szkoły z powiatu przemyskiego i dwie z miasta Przemyśla. Komisja konkursowa

ocenila 4 spektakle i wyłoniła na I miejsce I LO w Przemyślu pt. „(Nie)świadomi”. Szkoła reprezentowała powiat przemyski w eliminacjach wojewódzkich w Rzeszowie. Konkurs odbył się 08 listopada 2024 r., zorganizowany został w Centrum Kulturalnym w Przemyślu. Nagrody zostały ufundowane przez PPIS w Przemyślu, Prezydenta Miasta Przemyśla i Starostę Powiatu Przemyskiego. Informację umieszczono w mediach społecznościowych PSSE Przemyśl oraz w tygodniku Życie Podkarpackie, który umieścił dwa artykuły w lokalnej prasie.

Zdjęcie Nr. 5 Centrum Kulturalne w Przemyślu

W ramach akcji „Rzuć palenie razem z nami” podsumowano po raz kolejny konkurs plastyczny n/t: „Bezpieczne wakacje”, organizowany przez Komendę Miejską Policji Przemyśla.

Do konkursu zgłoszono 200 prac plastycznych o tematyce: bezpiecznego wypoczynku, uzależnień oraz aktywnego spędzania czasu wolnego. Prace zgłoszono ze szkół podstawowych z powiatu przemyskiego i miasta Przemyśla, najlepiej przygotowane prace zostały nagrodzone m.in. przez PPIS w Przemyślu.

W ramach edukacji pro-zdrowotnej prowadzono 9 spotkań edukacyjnych z młodzieżą w szkołach podstawowych na temat energetyków i e-papierosów. Zasięgiem objęto 195 osób.

8.9. KAMPANIA „WYŚCIG DO ZDROWIA”

Kampania „Wyścig do zdrowia” skierowana jest do dzieci 5-6 letnich, jej celem jest zapobieganie otyłości u dzieci poprzez kształtowanie zdrowych nawyków. Jednym z elementów jest gra wielkoformatowa, która poprzez zabawę motywuje dzieci do ćwiczeń fizycznych. Dzieci wcielając się w rolę pionków do gry mają okazję skakać po planszy wykonując sportowe zadania z poszczególnych pól gry, a po zakończeniu otrzymują kolorowaną zachęcającą do zdrowego odżywiania. Ponadto w materiałach są dostępne plakat i broszurkę dla rodziców. Materiały do kampanii są kolorowe i ciekawe, zachęcają dzieci do zapoznania się z tematyką zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej poprzez fajną zabawę. Na terenie powiatu przemyskiego do kampanii zgłosiło się Przedszkole w Birczy w którym uczestniczyło 48 dzieci.

9. PROGRAMY LOKALNE

9.1. PROGRAM „NIE PAL PRZY MNIE PROSZĘ”

Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych, którego celem jest kształtowanie u najmłodszych postawy odpowiedzialności za własne zdrowie i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach gdy inni w ich obecności palą. Przekazywane są informacje, że nie tylko czynne, ale i bierne palenie jest szkodliwe dla zdrowia. Przyjęte w programie założenia, cele, przekazywane treści i metody ich realizacji sprzyjały wzmocnieniu w uczniach zachowań i umiejętności asertywnego radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu.

Zajęcia realizowano zgodnie ze scenariuszami, stosując aktywne metody pracy z uczniami. Program na terenie powiatu przemyskiego realizowany był w 3 szkołach podstawowych. Objęto edukacją 73 uczniów oraz 30 rodziców/ opiekunów dzieci.

9.2. PROGRAM „ZNAJDŹWŁĄŚCIWE ROZWIĄZANIE”

Program edukacji antytytoniowej skierowany do uczniów starszych klas szkół podstawowych. Celem programu jest zapobieganie paleniu papierosów przez młodzież oraz opóźnienie inicjacji tytoniowej, zwiększenie wiedzy o szkodliwości biernej i czynnej ekspozycji na dym tytoniowy, kształtowanie postaw asertywnych i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Realizacja programu w tej grupie

wiekowej jest bardzo ważna, ponieważ w tym okresie gwałtownie wzrasta liczba młodzieży eksperymentującej z papierosami. W roku szkolnym 2023/2024 do programu przystąpiło 5 szkół podstawowych z terenu powiatu przemyskiego, a edukacją objęto 77 uczniów i 30 rodziców/ opiekunów dzieci.

Efektem zrealizowanego programu było wypracowanie u uczniów postawy prozdrowotnej, zdolności zachowań asertywnych i radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

9.3. PROGRAM „KLESZCZ MAŁY CZY DUŻY NIC DOBREGO NIE WRÓŻY”

Program edukacyjny dotyczący zapobiegania chorobom przenoszonym przez kleszcze na człowieka.

Celem głównym programu jest zmniejszenie liczby zachorowań na choroby przenoszone przez kleszcze na człowieka, wyedukowanie młodzieży w zakresie profilaktyki chorób wywoływanych przez kleszcze oraz promowanie skutecznych metod profilaktyki kleszczowego zapalenia mózgu (szczepienia profilaktyczne) oraz boreliozy (stosowanie repelentów, odpowiedniego ubioru, etc). Program realizowany na terenie Gminy Krasieczyn w szkołach podstawowych. Edukacją objęto 153 uczniów. Dodatkowo na terenie gminy Przemyśl w dwóch szkołach przeprowadzono spotkanie edukacyjne z młodzieżą na temat: chorób odkleszczowych, profilaktyki i szczepień zalecanych. Edukacją objęto 67 osób.

9.4. PROFILAKTYKA WŚCIEKLIZNY

W ramach działań profilaktycznych w gminie Orły w jednej ze Szkół Podstawowych, pracownik PSSE w Przemyślu zorganizował spotkanie edukacyjne z młodzieżą na temat zasad profilaktyki wścieklizny. Edukacją objęto 46 osób. Każdy z uczestników spotkania otrzymał ulotki tematyczne do przekazania rodzicom/ opiekunom w domu.

W związku ze stwierdzeniem wystąpienia na terenie gminy Przemyśl wścieklizny u lisa pospolitego w miejscowości Krówniki, PPIS w Przemyślu wystosował informację do Wójta Gminy Przemyśl i przekazał materiały edukacyjne w formie ulotek i na nośniku elektronicznym do przekazania mieszkańcom zagrożonego obszaru.

9.5. KOMUNIKACJA SPOŁECZNOŚCIOWA

Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Przemyślu, od kilku lat informuje społeczność lokalną w powiecie przemyskim o bieżącej sytuacji epidemiologicznej oraz sprawach bieżących na stronie internetowej www.gov.pl/web/psse-przemysl oraz w mediach społecznościowych, tj. swoim profilu na Facebooku.

W 2024 roku tematyka udostępnianych informacji dotyczyła prowadzonych działań profilaktyczno-edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży oraz akcji profilaktycznych prowadzonych przez Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia.

10. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Działalność w zakresie zapobiegawczego ma charakter zapobiegawczy i pozwala na wyegzekwowanie wymogów higieniczno-zdrowotnych oraz higieny środowiska na różnych etapach realizacji przedsięwzięć/inwestycji, opiniowania usytuowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, uzgodnień rozwiązań projektowych, a także odbiorów końcowych obiektu, co w następstwie ma ogromne znaczenie w zakresie oddziaływania środowiska na zdrowie publiczne.

Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2024 r. skupiała się przede wszystkim na:

- uczestniczeniu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych;
- wydawaniu opinii wynikających z innych przepisów niż prawo budowlane, np. prawo oświatowe, ustawa nad dziećmi do lat 3;
- wydawaniu opinii dotyczących spełnienia wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą oraz dla nadzoru farmaceutycznego;
- wydawaniu opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby- co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- opiniowaniu projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- uzgadnianiu zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- opiniowaniu w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;

- wydawaniu ocen higienicznych dotyczących zapewnienia odpowiednich warunków higienicznych na etapie przystosowania obiektów pod proponowaną funkcję;
- udzielaniu konsultacji ustnych i telefonicznych, dotyczących głównie zapewnienia odpowiednich wymogów higieniczno–zdrowotnych na etapie rozwiązań projektowych oraz na etapie przeprowadzania bieżących remontów w obiektach budowlanych.

W roku 2024, na terenie powiatu, przeprowadzono łącznie 45 kontroli i oględzin. Uczestniczono w 11 odbiorach końcowych obiektów w związku z dopuszczeniem ich do użytkowania. Wydano 5 opinii spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych obiektów, wynikających z innych przepisów niż Prawo Budowlane. Wydawano 6 opinii dotyczących spełnienia wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą oraz nadzoru farmaceutycznego. Wydano 6 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Zaopiniowano 4 projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Wydano 6 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dla planów ogólnych miast i gmin. Wydano 2 opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Uzgodniono 3 projekty decyzji o warunkach zabudowy. Dla zapewnienia odpowiednich warunków higienicznych na etapie przystosowania obiektów pod proponowaną funkcję wydano 21 ocen higienicznych obiektów m.in. salonów kosmetycznych, fryzjerskich, lokali gastronomicznych, punktów sprzedaży artykułów spożywczych.

11. PODSUMOWANIE

Stan sanitarny w skontrolowanych w roku 2024 - 35 podmiotach leczniczych zarówno otwartej jak i zamkniętej opieki zdrowotnej w zdecydowanej większości był oceniony jako dobry. W podmiotach, w których stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia zostały wydane decyzje administracyjne i zalecenia pokontrolne nakazujące poprawę stanu sanitarno-higienicznego. Łącznie wydano 6 decyzji nakazowych i w 14 podmiotach wydano zalecenia pokontrolne.

W roku 2024 nastąpiła poprawa w zakresie stanu zaszczepienia dzieci i młodzieży do 19 r.ż. jest to wzrost wyszczepialności o 1,0 % w stosunku do roku poprzedniego.

Jednak w dalszym ciągu wzrasta odsetek osób zgłaszanych jako uchylające się od obowiązkowych szczepień ochronnych, w związku z czym w ciągu ubiegłego roku wystosowano 32 wnioski o wszczęcie egzekucji administracyjnej wraz z tytułami wykonawczymi. Natomiast w wyniku podejmowanych przez PPIS w Przemyśle tzw. „działań miękkich” zaszczepiono 13 dzieci zgłoszonych jako uchylające się od szczepień.

Analizując sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych na terenie powiatu przemyskiego w 2024 roku w porównaniu do roku 2023 można zauważyć wzrost liczby zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe, salmonellozy – zatrucia pokarmowe, boreliozę, ospę wietrzną, płonicę, boreliozę, krztusiec, zakażenia RSV. Odnotowano spadek liczby zachorowań na Covid – 19, grypę, ospę wietrzną. W 2023 roku nie zanotowano zachorowań na wirusowe zapalenie mózgu, legionellę, odrę i poliomyelitis.

Na terenie powiatu przemyskiego nie odnotowano żadnych istotnych zdarzeń, które stanowiłyby realne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi pod względem sanitarnym.

Sukcesywnie prowadzone kontrole skutecznie identyfikowały zagrożenia i je eliminowały przy pomocy dostępnych działań administracyjno – represyjnych.

Pobrane i przebadane próby w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu, potwierdzają wysoką jakość wytwarzanych produktów zarówno przez lokalnych wytwórców jak również wytwórców z innych powiatów i województw.

Kontynuowane są działania w obszarach edukacyjnych i zwiększania świadomości personelu w szczególności w okresie letnim. Promocja zdrowego stylu życia jak również racjonalne żywienie ma szczególne znaczenie w przypadku żywienia zbiorowego zarówno otwartego (restauracje, bary małej gastronomii) jak również zamkniętego (przedszkola, szkoły, DPS-y szpital).

Bezpieczeństwo sanitarne zakładów użyteczności publicznej w powiecie przemyskim należy uznać za dobre. Wszystkie wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę w skali całego roku zaliczono do urządzeń dostarczających wodę odpowiadającą wymaganiom obowiązującego rozporządzenia. Wodociągi indywidualne szkół i innych obiektów użyteczności publicznej dostarczały wodę w kilku przypadkach chwilowo warunkową i o braku przydatności. Prowadzone postępowanie administracyjne oraz skuteczne działania naprawcze właścicieli wodociągów doprowadziły do polepszenia jakości podawanej wody. Z uwagi na nieterminowe przedkładanie wyników badań wody Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi

Sanitarnemu w Przemysłu oraz z uwagi na brak wyników aktualnych badań wody mandatem karnym ukarano osoby odpowiedzialne.

We wszystkich skontrolowanych obiektach użyteczności publicznej przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego prowadzili nadzór nad przestrzeganiem przepisów wynikających z ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości w powyższym zakresie. Obiekty posiadają w widocznych miejscach oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia (w tym również wyrobów elektronicznych), a zakaz palenia był przestrzegany. Podczas kontroli sanitarnych zostały przeprowadzane działania informacyjno – edukacyjne pod kątem informacji o zagrożeniach związanych z bakteriami Legionella w wodzie, systemach wentylacji i klimatyzacji a w salonach fryzjerskich i kosmetycznych zostały przeprowadzone działania informacyjno – edukacyjne jakie zagrożenia występują w Branży Beauty.

Podczas przeprowadzanych kontroli placówek oświatowo-wychowawczych zwracano szczególną uwagę na przestrzeganie stosowania się do zaleceń MEN, sprawdzano posiadanie przez personel aktualnej dokumentacji zdrowotnej, mikroklimat pomieszczeń, stan techniczny sprzętów, dostępność środków czystościowo - higienicznych, zapewnienie dostatecznej ilości urządzeń sanitarnych, w tym dostęp do bieżącej ciepłej wody, bieżącą czystość pomieszczeń, stan czystości terenu wokół placówki.

Stan sanitarno – higieniczny i techniczny budynków, w których funkcjonują szkoły publiczne określa się jako dobry. Decyzje administracyjne nakazujące poprawę warunków sanitarnych dotyczyły głównie doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno – higienicznego podłóg, ścian i sufitu.

Sanitariaty uczniowskie wyposażone w urządzenia sanitarne, bieżącą ciepłą i zimną wodę oraz środki konieczne do utrzymania higieny osobistej dzieci. W 2024 r. można zaobserwować znaczną poprawę w zakresie dostosowania stołów i krzeseł do wymogów ergonomii. W większości placówek meble są oznakowane, prawidłowo zestawione i dostosowane do wzrostu uczniów. Dodatkowo w salach lekcyjnych zamontowane przymiary wzrostu.

Zdecydowana większość szkół posiada warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, tj. sale gimnastyczne, sale zastępcze i boiska sportowe. Niestety niewielki odsetek szkół nie posiada takich warunków. Korzystają z obiektów

sportowych należących do innych placówek lub zajęcia odbywają się w korytarzu szkolnym.

Właściwie we wszystkich placówkach uczniowie mają możliwość pozostawienia książek i przyborów szkolnych w szafkach uczniowskich lub innych wyznaczonych miejscach w salach lekcyjnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie planowania rozkładu zajęć uczniów.

Działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego mają charakter profilaktyczny, zmierzający do ochrony zdrowia ludzi przebywających w obszarze i sąsiedztwie planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych. Kontrolowano przestrzeganie wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesach planowania, projektowania i realizacji różnego rodzaju zamierzeń inwestycyjnych. Przy wydawaniu opinii dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko uwzględniano zachowanie bezpieczeństwa zdrowotnego i zachowanie właściwych warunków życia ludzi znajdujących się w ich sąsiedztwie.

Udzielano ponadto wielu konsultacji i informacji w zakresie wymagań sanitarno-higienicznych, głównie w sprawach dotyczących adaptacji obiektów na działalność usługową związaną z produkcją i obrotem żywnością, placówek oświatowych, placówek świadczących usługi medyczne - gabinety specjalistyczne, przychodnie oraz dotyczących zakładów fryzjerskich i kosmetycznych.

Prowadzone działania z zakresu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia kierowane są między innymi do rodziców i opiekunów, dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów, nauczycieli, wychowawców oraz pedagogów szkolnych, studentów, seniorów, pracowników ochrony zdrowia, przedstawicieli samorządów lokalnych, policjantów, strażników miejskich.

Realizacja działań, przedsięwzięć prozdrowotnych, a także realizowanych projektów była możliwa dzięki współpracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej z placówkami oświatowymi, władzami samorządowymi, zakładami opieki zdrowotnej oraz organizacjami pozarządowymi i europejskimi.

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Przemyśle informuje społeczność lokalną o bieżącej sytuacji epidemiologicznej oraz sprawach bieżących na stronie internetowej www.gov.pl/web/psse-przemysl oraz w mediach społecznościowych.

OPRACOWANO:

w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyśle

ul. Mariacka 4

Zespół autorski:

Katarzyna Sura, Kamil Muzyczka,

Jolanta Pruchnik, Grzegorz Sobek,

Malwina Pasek, Alicja Majka, Beata Pisz.